

Keskiviikkona syyskuun 18 p. — Wed., Sept. 18

ORGAN OF THE F.A.L.D. — UNITED PRESSIN UUTISPALVELU — DAILY EXCEPT SATURDAY & SUNDAY — EST. 1905

53:s vuosikerta - Volume LIII — No. 182 — 1957

Suomi pakottunut vakaviin
otteisiin kamppailussaan
vaikeuksiensa voittamiseksiHuimasti korotetut hinnat palautettava takaisin
lauantaiselle tasolle. Tuontilisenneissä tehty
helpoituksia

HELSINKI, syysk. 17 p. — Hallitus jätti kaikki hinnat tänään lokakuun loppuun saakka. Tämä toimenpide tuli pakolliseksi sunnuntai- ja maanantai-iltojen aikana, jolloin hinnat nousivat nopeasti heti maanantaina, tapahtuen se yleisesti kaikille tavaroille.

Hinnat on palautettava lauantai-
selle, siis edellisenä edellisenä ta-
solle. Milloin jollekin myyntitavara-
le halutaan korottaa hintaa, on siitä
tehtävä anomus sitä varten asetet-
tu hallituksen komitealle.

Helpotus tuonnille

Eilisenä tiedotettiin hallituksen
taholta ettei niitä tarkkoja asetuksia,
jotka ovat olleet käytössä 76. tuonti-
tavaralle länsimaista, enää katsota
tarpeelliseksi noudattaa kirjaimelli-
sesti tuontilisenneissä annettua.
Mutta tuonnit dollarimaista eivät
kuulu vapautettuihin luokkaan. Halli-
tus kylläkin lupaa tehdä niitä koske-
vat vapautukset myöhemmin.Asiantuntijat kylläkin huomautta-
vat, että sääntöjä koskeva vapautus
ei välttämättä merkitse tuonnin lisää-
mistä Länsi-Euroopan maista.

Mieliala tynyi

Ensimmäinen vaikutelma tuontia
koskevista helpotuksista oli se, että
tuonnissa tapahtui suurenmoisen il-
lä, mutta asiantuntijain tarkkailu
osoittaa, ettei vapautettujen tavaroi-
den ja aineiden luetteloon sisälly-
neisiin lauseisiin eristä tuotetta-
via, kuten esim. polttoainetta, öljyä
ja hiiliä, vaan on nähtävää edelleenkin
hankittava asianomaisen lisenssin.Muuten on huomattavissa kansan-
tunninmies suhtautuminen sun-
nuntai- ja maanantai-iltojen aikana.
Ainoa huolta antanut seikka, joka ei
voinut olla sivuamatta kaikkia suo-
malaisia, on säästöjen arvon lasku ja
pelko inflaationvaarasta.

Elintarvikkeiden nousu

Epävireisten arviointien mukai-
sesti elintarvikkeet nousevat mar-
kan arvosta 6–10 prosenttiin.
Varhain maanantai-aamuna aitojen,
uusiin nuihin kätettyjen, jottei-
kin improitojen tavaroiden ja
osakkeiden hinnoissa nähtiin nousua.Suomen Pankin johtaja R. von
Fieandt sensijään sanoo devalvaation
tuleen välttämättömäksi syystä, että
maan talouden elämä alkoi tyrehtyä
pelottavasti. Hän sanoo nyt ja ryhdy-
tyt neuvotteluihin Ranskan kanssa,
mikä on oleva aikana maailmanla-
ajuisiksi kehittyneille neuvottelu-
kauppoista kuukauden loppuun.Hän on vedonnut kaikkiin organi-
satioihin pyytään, että nämä pidä-
tytisyivät palkkojen korotuksista ja
muista senluntuoisista vaatimuksista.
Sanomalehdet yleensä pitävät de-
valvointia tervetulleena. Konservati-
vi-Senaatin komitea
uudelleen tutkii
Hoffan toimintaaWASHINGTON — Senaatin raket-
teurausta tutkiva komitea käy uude-
leen tutkimaan James R. Hoffan
mennyt toimintaa, mutta kaikista
päättäneen antaa Hoffalle vapauden
taistella ajurien unionin presidentin
vaaleissa ennen lopullista valintaa,
mikä tapahtuu unionin tk. 30 p:nä aka-
vassa konventissa Miamiissa, Fla. Ko-
mitean puheenjohtaja McClellan
(d.Ark.) on uuden kuulesteluun suun-
nittelut alkavaksi syysk. 24 p:nä ja
Hoffalle annetaan kutsu kuuluste-
luun, vaikka ei tiukasti vaadittakaan
hänen läsnäolonsa. Detroitissa Hoffa
oli sanonut, että hänen neuvot-
tela lakimiehensä kanssa ennen kuin
päättää tuleeko kuulesteluun tai ei.
Lentimiehille oli sanonut, ettei hän
tiedä mistä nyt on kysymys.Kun komitea alkaa tutkimuksensa
uudelleen Hoffan asioihin, sanoo Mc-
Clellan, kysymykseen tulee union va-
rojen väärinkäyttö ja etujen ristiriit-
aisuus. McClellan sanoi joitettujen
todistajien tulevan Hoffan kotiva-
litiasta, Michiganista, joiden joukossa
on myös lakimiehiä. McClellan
huomautti myös, että kuulesteluun
alku riippuu paljon siitä, kuinka
pian kaikki komitean jäsenet ovat ti-
laisuudessa saapumaan takaisin
Washingtoniin. Sanontansa mukaan
kuulestelu voi kestää kymmeniä koi-
meita tai neljä päivää ja todistajia voi
olla enemmän kuin 15. Jos sellaisia
seikkoja ilmenee, että Hoffan on olta-
va paikalla, hänen saatuaan kuuleste-
luun sillä haasteella, mikä hänelle on
annettu aikaisemmin.Nasser vähentäisi
NL:n vaikutusvaltaaTarjoaa Syyrialle egyptiläisiä har-
joittamaan armeijaaKAIRO, syysk. 16 p. — Pres. Nas-
ser haluaa lähettää Syyriaan-egyptiläi-
siä suihkukoneiden lentäjiä ja muita
tekniikkoja opettamaan syyrialaisille
sotilaisille uusien venäläisten sota-asei-
den käyttöä.Asiantuntijaväestöä saatu tieto
kertoa hänen tehneen tällaisen tarjo-
uksen ja ymmärtäneen sen tarkoitta-
van sitä, että siten Syyria ei pakotu
turvaamaan suuren joukkoon venä-
läisiä sotilasharjoittajia. Ne olivat juu-
ri venäläisten tekniikkajoukkojen laumoit-
tajan Syyriaan saapumiset, jotka ai-
heuttivat pelkoa Syyrian naapuri-
maasta.Syyrian taholta tiedoitetaan pidetä-
vän venäläisten tekniikkajoukkojen luku
mahdollisimman vähänsä, mutta ilman
opastajia syyrialaiset eivät kykeneisi
käyttämään uudenlaisia aseita, pu-
humattakkaan lentokoneita.Tarjouksensa Nasser oli tehnyt vii-
me viikolla syyrialaisien korkeiden
upseerien ollessa Kairossa neuvotte-
massa yhteisistä asevoimien käytöstä.Bagdadin paktimaat
keskusteluissa
kauppa-asioistaLONTOO — Yhdysvallat yhtyi
tällä tk. 16 p:nä alkaneisiin Bagda-
din sopimusmaiden keskusteluihin
suunnittelemaan laajaa tulliliittoa
sillä kullamalla maailmaa, jossa ovat
Turkki, Iran, Irak ja Pakistan ja joit-
ten valtiokunnat ovat tällä hetkellä
käyttämässä yhteistä tullia. Britannia on
tuon liiton jäsen.Pohjana suunnittelulla on kauppa-
listen yhteyksien lisääminen ja eko-
nomisen yhteistoiminnan kehittämi-
nen Keski-Idän maissa, elintason ko-
hottaminen ja neuvosto-venäläisen
talouspolitiikan lukkojen lyönti.Kokouksen avasi Britannian eko-
nominen sihteeri rahastossa Nigel
Birch. Yhdysvallat, liittoon kuulu-
mattomana, kuuluu vain ekonomise-
en, militarisen ja maanalaisten
liikkeen vastustuskomiteaan, edusta-
janaan J. A. Greenwald valtiodepar-
tementista.Jos asiasta tulee tosi, niin edellä-
mainitut maat Keski-Idän pohjoisra-
jalla, vähitellen kasvavat tulleja pois
taikka pienemmiksi Länsi-Euroopan
yhteisen markkinoinnin mukaisesti.Yksi kuollut, kuusi
loukkaantunut
räjähdyksessäDOVER, N. J. — Kokeilu alainen
rakettikone räjähti maanantaina ko-
keilussa laivaston rakettiliiketoimien
maalla lähellä Lake Denmarkia. Yksi
mies sai surmansa ja kuusi sai vaa-
rallisia palovammoja. Konetta, mikä on
valmistettu Reaction Motors Inc:n lä-
heisyyksessä Denvillen tehtaassa,
juuri kokeillessaan Chance-Vought Air-
craft Co:n Dallaksesta, Tex., edustaji-
en ollessa paikalla.Surmansa saanut oli Herbert L.
Bell, Dallaksesta, yksi Texasin liit-
teen edustaja. Kolme loukkaantuneis-
ta olivat myöskin Dallaksesta, kun
taas toiset kolme olivat paikallisen
tehtaan työntekijöitä. Kaikki loukkaantu-
neet vietiin Doverin yleiseen saira-
laan. Räjähdys tapahtui kello puoli
kahdeksantoista aikanan päivällä tavalli-
sen kokeilun ollessa käynnissä.Poliittinen myrsky
nousee EnglannissaIskuvoimaisen Hailshamin nimitys
johtajasemaan nostaa kohuaLONTOO — Kun pääministeri
Macmillan nimitti iskuvoimaiseksi
tunnetun varakirveli Hailshamin hal-
lituksen neuvoston puheenjohtajaksi,
mikä samalla merkitsee konservati-
vipuolueen poliittisen koneiston joht-
ajan paikkaa, ennustaa se myrskyä.
Macmillanin hallitus on menettä-
nyt paikkoja täyteäänestyksissä ja
siksi katsoo pääministeri tarpeelli-
seksi saada puolueen johtoon tarmoa
ja henkeä, jotta puolue on mallikel-
poissa asussa mentäessä tuleviin
vaaleihin v. 1959 tai 1960.Niinkuin Macmillanin ja Church-
illin, niin on Hailshaminkin äiti ame-
rikkalainen, Elizabeth Brown, tuoma-
ri Trimble Brownin tytär Tennessee-
Nashvillistä, kuollut 1925.Hailsham oli aikaisemmin opetus-
ministerinä. Nyt hänen asemansa
epäilemättä nostaa poliittisen myr-
syn. Oppositio sosialistien taholla on
nyt jo ehtinyt ruveta murisemaan
sitten, että kabinetinministeristä, jolla
on ollut vain vähän kokemusta vir-
kaehtävissä, asetetaan poliittisen ko-
neiston johtoon. Heidän väitteensä
on se, että Macmillan, vapauttaes-
saan Hailshamin erinäisistä velvolli-
suuksistaan saa täten tilaisuuden toi-
muttaa hallituksen virkailijalla
puoluepoliittisia tehtäviä.Israel pyytänyt
taloudellista - ei
aseellista apuaWASHINGTON — Israel on ke-
hoittanut Yhdysvaltojen tekemään
kristallin selväksi, että tämä maan
on valmis kohtaamaan minkä tahansa
Keski-Idän hyökkäyksen "kaikilla
mahdollisilla keinoilla". Tämän viral-
lisen vetoomuksen Israelin hallitus-
elta esitti Israelin suurliiketoimija
Abba Eban neuvotteluissaan valti-
osihteri Dullesin kanssa.Eban sanoo toista tuntia kestäneen
kohtauksen jälkeen, että Israel us-
ko suurten aselehtelysten — sellai-
sen kuin Yhdysvallat on lähettänyt
Jordanille ja Venäjälle Egyptille ja
Syyrialle — olevan väärät vastaukset
Keski-Idän kysymykselle. "Läntisille
valloille olisi viisainta vahvistaa yhe-
teiskunnallista ja taloudellista tilan-
netta Keski-Idässä", vakuutti Eban.Lähettiläs oli sanonut reportereil-
le kuvanneen Dullesille lähtevän
Israelin suhtautumista Keski-Idän
asusteluun ja Syyrian joutumise-
sä venäläisistävällisille voimille.
Sanoi tapaavansa Dullesin vielä
uudestaan. Samalla ilmaisikin Israelin vi-
ralisesti painostavan Yhdysvaltoja
täyttämään lupauksensa pyydettyä
taloudellista apuvuokseksi. Mitä taas
tulee Israelin kaksi vuotta sitten esi-
tämäänsä pyyntöön saada ostaa aseita.
Yhdysvalloista, se on heitetty hyllyl-
le toistaiseksi."Päivän Sanomat" -
skogilaisten lehtiHELSINKI — Skogilaisten lehti-
tyhti "Päivän Sanomat" johtokunta piti
kokouksen, jossa keskusteltiin lehden
uikausta ja yhden toimittajistaan
palkkaamisesta. Päätoimittajan henki-
öllisyydestä keskusteltiin myöskin
ja esillä oli mm. kirjailija Matti Kur-
jensenaan nimi. Aikaisemmin on mai-
nittu tässä yhteydessä myöskin Raoul
Palmgren ja Erkki Vala. "Päivän Sa-
nomien" johtokunta on seuraava: Al-
lan Vainio, Väinö Rantanen, Pekka
Martin, Veikko Ahtola, Martti Kiti-
nen, Onni Koski, Valdemar Liikijärvi.
Yhtiön toimitusjohtaja on Veikko Pus-
kala. Lehden toimituskuntaan hanki-
taan 25–30 toimittajaa lähinnä Suo-
men sosialidemokraattista, mutta
myösikin muista pääkaupungin lehdis-
tä ja uutistoimistoista.Arviden lakosta
tullut loppuARVIDA, Quebec, Canada, syysk.
17 p. — Työläiset äänestivät eilen
Canadaan Alumiinikompanian neljä
kukautta kestäneen lakon lopetta-
misesta. Tiedotuksen mukaan 97
prosenttia äänestäjistä kannatti lakon
lopetusta ja palaamista työhön.
Lakossa on ollut joitain 6,500 miestä.
Toukokuun 17. päivästä lähtien. Työ-
hön paluu tapahtui viipymättä.Uusi työsuojelusta kestävä kolme
vuotta. Pohjatuntipalkka kohoa
\$1,50 tunnilla \$1,76 ensimmäisenä
vuotena, toisena \$1,85 ja kolmantena
siis taasen lisätään 10 senttiä. Ko-
rosto astuu voimaan taanehtivasti
marraskuun 15 päivästä 1956.Entinen sulhanen
vei morsiamen!TURKU — Koskella Tl. Jouduttiin
elok. 25 päivänä yllättäen peruutta-
maan Nuortentuvale suunnitellut
häät, kun morsian oli yhn aikana ka-
donnut. Hän oli Koskelle aikoinaan
muuttaneiden siirtolaisten tyttäriä,
joka kuitenkin viimeiset vuodet on
asunut Helsingissä, missä hänellä on
ollut työpaikka. Nyt hän oli aikonut
tulla viettämään häitä Helsinkiin
sulhansensa kanssa vanhempiensa
asunseudulle. Mutta vähän ennen häi-
tä oli tytön aikaisempi sulhansensa,
hänen 8 kk. ikäisen poikansa isä, saa-
punutkin merillä kotimaahan ja tuli
autolla häitteen edellisessä yönä nouta-
maan morsiamensa ja lapsensa. Osa
häivierästä sai tiedon asiasta jo aa-
mpäpäivällä, mutta osa saapui häipäi-
kalle ja sai palata työhön toimin ko-
tiin.Kreikka ja Albania
neuvotteluissaATEENA — Kreikan ja Albanian
väliset neuvottelut ovat olleet käyn-
nissä yli vuoden ajan — maan kun
on teknillisesti vielä sodassa suo-
siaan vastaan. Kreikkalaiset tahtoisi-
vat Albanian puhdistamaan Corfun
kanalnin pohjoispään sinne sotavuo-
sina asetetuista miinoista. Kun lii-
kenne salmen kautta tulisi turvalli-
seksi lyhentäisi se Corfusta Adrian-
meren satamiin menevien laivojen
matkaa sadalla maililla.Nixonin vierailu
EurooppaanWASHINGTON — Varapres. Nixon
on sanonut että hän kenties vieraillee
läntisen Euroopan maissa tämän sy-
syn aikana, mutta "mitään varmempaa
suunnitelmaa ei ole vielä tehty mat-
kan suhteen". Nixon sanoo matkan
riippuvan asioiden kehityksestä tu-
levien viikkojen aikana ja valtiotiras-
ton lopullisesta päätöksestä. Tämä tu-
lisi olemaan hänen viides vierailun-
kseen vierailu ulkomaille. Jos siitä tulee
tosi, se tapahtuu vasta Britannian kun-
ingitar Elizabeth II Yhdysvaltojen
vierailun jälkeen ensi kuussa.Voimakas räjähdys
atomikokeilussaATOMIC TEST SITE, Nev. — Yksi
suuremmista tämän vuoden atomirä-
jähdysten kokeilusuissa — noin ka-
si kertaa niin voimakas kuin se mikä
tuhoi Hiroshiman toisen maailman-
sodan aikana — valkaisu kirkkaana
loden taivasta maanantaiaamuna.
Leimahdukset olivat selvänä nähtävis-
sä aina 300 mailin päässä sijaitse-
vista Los Angelesista. Atomivoimakoi-
sista sanoi vain, että räjähdys oli
tavalista voimakkaampi tai yli 20,000
tonnin TNT:tä. Kokeineet lehtimiehet
asettivat räjähdysten voimakkuuden
40,000 tonnin luokkaan.Maanantaiaamun kokeeseen osallistui
vain 25 lentokonetta, mutta maajouk-
koja ei ollut ollenkaan tässä räjähty-
ksessä, mikä olikin viimeinen siinä sar-
jassa, jossa lehtimiehetkin ovat voi-
neet olla mukana koealueella. Viimei-
set räjähtykset tässä sarjassa, kaksi
tai kolme, suoritetaan niin, että leht-
miehet saavat seurata räjähdystä
vuoroharjoitella enemmän kuin 40 mail-
in etäisyydellä.Pienempi räjähtys, voimaltaan noin
10,000 tonnin luokkaan kuuluva, suoi-
ritettiin tiistai- ja keskiviikkona koo-
lan kourkuisesta tornista.Ajurien Haggerty
uskoo voittavansaCHICAGO, Ill. — Ajurien union toi-
mitsija J. Haggerty on sanonut "ete-
nenänsä huomattavalla vauhdilla" kil-
pailussaan James R. Hoffan kanssa
union presidentin paikasta. "Sillä tä-
valla kuin asiat ovat tähän saakka lu-
staneet antaa minulle yhä enemmän
luottamusta lopulliseen voittooni",
hän on Haggerty, Chicagon maito-
ajurien unionin lokali 763 sihteerira-
hastonhoitaja.Haggerty väittää saaneensa jo kan-
dastaan unionin 800. kautta maan ol-
vasta 1880 lokaalista ja pani leikkisi
Hoffan väitteeseen, että hän vie voiton
noin vain kolmesta kilpailijastaan, jo-
ka Haggertyn lisäksi ovat Thomas R.
Hickey New Yorkista ja kongressi-
mie John F. Shelley (d. Calif.) ja
joita Hoffa äskettäin nimitti "kolmek-
si vanhaksi mieheksi", jotka etsivät
rahakasta palkkaa jäädäkseen eläk-
keelle. Haggerty esitti vaatimuksia
Hoffalle, että tuo esille menneen toi-
mintansa käynnissä olevassa vaali-
kamppailussa.Khrushchev pantti-
vankina Puolassa?Sellainen on ranskalaisen lehden
tieto tapahtumasta viime vuonna
PARIISI — Puolassa arvelaan ylei-sesti, että Nikita Khrushchevia loka-
kuun vallankumouksen aikana viime
vuonna pidettiin vangittuna muuta-
mien puolalaisten johtajien luona,
jotka uhkasivat ampua hänet, jos neu-
vostojoukot puuttuisivat tapahtumiin.
Tämän välikohituksen kertoo kaksi
ranskalaista parlamentin jäsentä kon-
servatiivisessa sanomalehdessä Paris-
presse julkaistussa kirjoituksessa.Molemmat ranskalaiset poliitikot —
radikaali Jean Lipkowski ja konser-
vatiivi Pierre July — sanovat kirjoit-
uksessa vierailustaan Puolassa, että
Wladislaw Gomulka varmojen tietojen
mukaan olisi henkilökohtaisesti
uhannut Neuvostoliiton kommunisti-
puolueen johtajaa pistolilla.Kaksi tuntia myöhemmin — sanotaan
kirjoituksessa — Khrushchev ja muut
neuvostojohdajat, hyväksyivät
puolalaisten ehdot, joiden mukaan
Gomulka palaa valtaan, puolustusmi-
nisteri, marsalkka Rokossovski kutu-
taan kotiin Neuvostoliittoon ja Puo-
lan hallintoa liberalisoidaan.Kirjoituksen laatijat sanovat, että
kaikki, joiden kanssa he ovat puhu-
neet Puolassa, ovat antaneet heille
tapahtumasta saman kuvan. Vaikka
"lokakuun legenda" olisiikin väärä, us-
ko koko Puola, että se on totta. Tämä
on itsestään poliittinen tosiasia, joka
syvästi vaikuttaa Puolan nykyiseen
asenteeseen Neuvostoliittoa kohtaan,
sanotaan kirjoituksessa.Puolalla halu taas
neuvotella avustus-
sopimuksestaWASHINGTON — Puolan tällä
toimivat diplomaatit ovat epäviralli-
sesti tiedottaneet valtiotirasitolle, et-
tä heidän hallituksensa olisi halukas
avamaan neuvottelut uudesta avus-
tussopimuksesta. Suurliiketoimija Ro-
mual Spasowski on parhaillaan Var-
sovaassa keskustelemassa uuden pyyn-
nön yksityiskohdista ja palaa takaisin
siltä matkaltaan — tämän kuukauden
loppupuolella ja Puolan hallitus toi-
voo, että neuvottelut voitaisiin alkaa
pian sen jälkeen.Valtiotirasiton virkailijat eivät ole
kovinkaan toivottavasti sellaisen neu-
vottelun suhteen. Mielestään on vaike-
detä, mikä aiheuttanut Battle Aki-
tista, mikä kieltää avustuksen kansa-
kunnilla, jotka lähettävät strategisia
tarvikkeita Venäjälle, mikä oli tapahtu-
nut viime keväänä neuvottelujen
alkupuolella. Toisen pulma on Inter-
national Cooperation viraston tiedoi-
tama uusi menetelmä, mikä esittää
avustuksen antamisen valtion omista-
mien teollisuksien ja kaivosten ra-
hoittamiseksi.Joitettien tietojen mukaan Puola
haluaisi ostaa noin \$200,000,000 arvo-
ta farmituotannon viljelijäille ja kaivos-
koneistoja. Maksaisi farmituotteet pai-
kallislalla rahalla ja toivoi dollarilaa-
na ostakseen hiilikavoksesta tar-
vittavaa pora- ja murskaamiskoneita
sekä seulomiskoneistoja.Avustus, mitä Puolan odotetaan
pyytävän, on pyöreässä luvussa sanot-
tuna ero viime talvena pyytämänsä ja
heinkikuussa saamansa avustuksen vä-
lillä pitkien neuvottelujen jälkeen.
Stalinilaisvastainen hallitus jyrkki saa-
da \$300,000,000 avustusta. Lopulta sai
\$65,000,000 arvoista viljelijämuutoteita
ja \$80,000,000 luoton presidentin eri-
koisrahastosta.Muinainen kaivos
ehkä avataanWIEN — Se Styrian hopeakaivos
Oberzeirngissa, joka on vuodesta 1361
lähtien ollut suljettuna aiotaan avata
uudelleen. Silloin kaivoksen syöksy-
tessä ja siellä olleet 1,400 työlläistä
hukkui.Mainittu kaivos oli Euroopan rik-
kaimpia aikanaan. Sen tunnelit uloi-
tuivat mailien syvyyteen vuoren sisäl-
te ja siinä työskenteli noin 2,000 mies-
tä. Mutta sitten eräänä päivänä kai-
vosten puhkaisivat maanalaisten
viesien seinämien. Siltä syöksy kaivos-
sen täyttynyt vesimäärä. Silloinen
1400 miehen kuukuminen oli hirnu-
tapaus — yksi kaikkien aikojen suur-
riimpia onnettomuuksia vieläkin.Sittenkin on tehty useita yrityksiä
kaivoksen avaamiseksi, mutta kaikki
ovat epäonnistuneet. Vettä ei kyetty
pumppaamaan eikä siis pääsemään kä-
siksi hopeasuoniin.Nytemmin toimitetuissa tutkimuk-
sissa on selvinnyt, että kaivoksessa
on myös rikas sulfaattia ja bariumia
sisältävä malminsuoni, joka molem-
mat ovat haluttua ja tarpeellista ato-
mivarojen mukana käytettäväksi.
Tästä syystä katsotaan asialliseksi
hastuttaa niihin kustannuksiin, joilla
kaivos on avattavissa. Nykyaikaiset
laitteet ja pumput kyllä sen tyhjenti-
vät vedestä.YK:n yleiskokous alkoi
istunnon valitsemalla
Munron presidentiksiToisena ehdokkaana ollut tri Malik luopui ehdok-
kuudesta — Prinssi Wan lupasi parhaansa Unka-
rin asiassa — Kokous valitsi tärkeimpien
valiokuntien puheenjohtajatUNITED NATIONS, N.Y. — Yhdistyneiden Kansakuntien
yleiskokous alkoi eilen illopäivällä 12. vuosi-istuntonsa ja nimitti
Sir Leslie Munron, Uudesta Seelannista, presidentikseen.Sir Leslien valitseminen tapahtui
sen jälkeen, kun tri Charles Malik,
Libanonista, luopui ehdokkuude-
staan. Enemmän kuin kuukauden ai-
kana ovat kumpikin ahkeroineet 81
kansakunnan valtuutettujen keskuu-
dessa pyrkimyksellä saada puolelleen
niin monta ääntä kuin mahdollista.

Aasialaiset Malikin puolella

Sir Leslien kannattajina olivat Yhn-
dysvallat, suuri osa läntisestä Euroo-
pasta ja monet Latina-Amerikan kan-
sakunnat. Malik oli jatkuvasti voi-
mistuvan Aasian-Afrikan ryhmän
ja Arabiliiton ehdokas. Salaisella
äänestyksellä valittiin presidenti
äänin 77–1, kolmen ollessa äänestä-
mättä.Malik tiedotti sivuunjäämisestä
Mexico tri Luis Padilla-Nervon pu-
heen jälkeen. Mexicolainen valtiomi-
es puheessaan kehotti yleisko-
kousen yksimieliseen valintaan pre-
sidenttinsä vaalissa. Aikaisemmin,
ennen istunnon avautusta, oli tehty so-
pimus nimityksen suhteen. Useat
valtuutetut ylistivät Malikin jalomie-
listä päätöstä ja sanoivat sen olleen
suuren palveluksen maailman järjes-
telyä yhtenäiselle toiminnalle.Valtiotiesihteri Dulles sanoi Malikin
luopumista osoituksiksi "valtiotai-
dosta", mikä yhä vain korottaa liba-
nonilaisen valtuutetun diplomaattista
asemaa. Mexico, Kansallinen Kiina
ja Filippiinit lupasivat kannattaa
Malikia yleiskokouksen presidentiksi
"tulevana aikana". Hän onkin ilmoit-
tanut olevansa ehdokkaana presiden-
tiksi tulevana vuonna.

Prinssi Wan selostanut

Yleiskokouksen sivuun astunut
presidentti, Thailandin prinssi Wan
Waithayakon, lupasi tehdä parhaan-
sa Unkarin kysymyksen ratkaisussa,
mikä on ollut kansainvälisen järjes-
telyn vaivana sen jälkeen, kun Venä-
jän asejoukot tunkeutuivat tähän
keskisen Euroopan valtion viime
syksynä. Prinssi Wan nimettiin vii-
me viikolla yleiskokouksen erikoisil-
laksi Venäjälle ja Budapestiin
selvittelemään seikkoja, jotka juon-
tautivat Venäjän asejoukkojen ja
hyökkäysvaunujen tunkeutuessa Unka-
rin viime syksynä kivistämään kom-
munistivastaisista kansannousua.Thailandin prinssi, ottaessaan vas-
taan tehtävän, sanoi Unkarin kysy-

TUOREIMMAT UUTISET

TURKU, syysk. 17 p. — Olavi Vuorisalo voitti brittiläiset Pi-
rien ja Ibbottsonin tänään kahden mailin juoksussa tällä ajalla
8:38. Pieren aika oli 8:39.0 ja Ibbottsonin 8:41.2. Brittiläinen
Johnson voitti 800 metrin juoksun, aika 1:47.9.AMMAN, Jordan — Kuningas Hussein allekirjoitti tk. 16 p:nä
YK:n sopimuksen valkoisen orjakaupan kieltämiseksi, sanotaan vi-
ralisessa tiedotuksessa. Jordanin siviililaki on orjakaupan kiel-
tänyt siitä lähtien, kun Jordanista tuli itsenäinen valtio.JERUSALEM — Israel ja Ceylon ovat sopineet diplomaattis-
ten suhteiden solmimisesta. Ceylon on kuudes Aasian valtio tässä
suhteessa. Toiset ovat Burma, Laos, Thailand, Filippiinit ja Japan.BONN — Ulkoministeriö kutsui maanantaina kotiin L-Saksan
lähettilään Jugoslaviasta neuvottelemaan Puolan rajakysymyksestä.
L-Saksa on aikaisemmin ilmaissut huolestuneisuutensa Jugo-
slavian omaksumasta kannasta rajalla.ISTANBUL — Irakin kuningas Faisal II lähetti pääministerinsä
tuomaan kuninkaan kihlausmukseen, jossa on timantti ja emerald,
16-vuotiaalle armsalleen, Ottomannin prinsessalle nimeltä Fazilet.
Kuningas on kuluneen kesän aikana seurustellut paljon täynnä
ihastuttavan neitosen seurassa ja tulee asiasta ennuustusen tähty-
myksiä. Kihlauksesta muodostui tunnin kestänyt seremonia Ebubeki-
rin kylpylässä työstä äidin luona.LONTOO — Kertoo Kiinasta karkoitettu amerikkalainen nuor-
rukainen Shelby Tucker: "Näin Pekingissä Amerikkaa soimavia
julisteita, ja kiinalaiset sanoivat, minulle päinsilmä kiinalaisissa
kouluissa opetettavan, että Amerikka on Kiinan vihollinen."GENEVE — Sveitsin on poistanut Sveitsiin tulevien ulkoma-
laisten autojen tullitarkastuksen. Tulevan vuoden alusta lähtien
minkäänlaisia tullipapereita ei ulkomaalaisten tarvitse hankkia.WIEN — Itävallan poliisi pidätti kaksi vakolusta syytettyä
kansalaista, tiedottaa sisäministeriö. Näiden sanotaan myyneen
salaisuuksia "ulkomaan agenteille", nähtävästi Unkarin kommu-
nistieille.BADES-BADEN, Saksa — Arabian kuningas Saudi, joka on
ollut tällä saksalaisten spesialistien tarkastettavana terveytensä
suhteen, on ilokseen saanut lääkäreiltä tunnustuksen, että hänen
terveytensä on "varsin tyydyttävä". Kuitenkin lääkärit ovat suo-
sittaneet hänelle levähtämistä parina päivänä viikossa.CARACAS, Venezuela — Kaksitoista henkilöä sai surmansa ja
24 loukkaantui bussin suistuttua jyrkästä rinteeltä Frijokeen.
Ajuri oli menettänyt kontrollin vuoren rinte

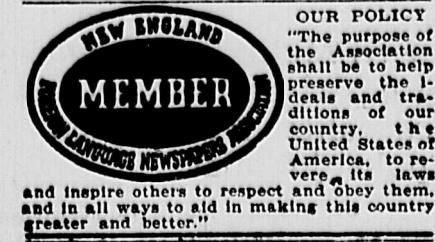
RAIVAAJA

TOIMITTAJAT:
Ella Sulkunen — Toivo N. Nonsa
Jallu Honkonen
Toim. puh. 9-0661 — Konttorin puh. 9-0623

HENRY PURANEN, Manager

Yhteishinnat Yhdysvalloissa ja Kanadassa:
Vuosikortti \$13.00 — Kolme kuukautta \$4.00
Puoli vuotta \$7.00
Erikoisilmoitus 1 kpl. \$10.00 — 6 kpl. \$50.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under sections 1102 and 1103 of the Postal Laws and Regulations (acts of March 3, 1879, as amended). Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

60 kansakunnan tuomio

Viime kesäkuun 20 p:nä Yhdistyneiden Kansakuntien Unkarin kysymystä tutkimaan asetettu erikoiskomitea jätti raporttinsa 81 kansakunnan yleiskokouksen käsiteltäväksi. Alkuperäisten suunnitelmien mukaan yleiskokous kutsuttiin ylimääräiseen istuntoon tämän kysymyksen käsittelemistä varten. 37 kansakunnan edustajat olivat jo aikaisemmin ryhtyneet yhteistoimintaan tutkijakomitean raportin selvittämiseksi ja siinä esitettyjen johtopäätelmien YK:n jäsenkansojen tietoon saattamiseksi. Nämä 37 edustajaa olivat tutkijakomitean laajan raportin perusteella myöskin laatineet yleiskokouksen hyväksyttäväksi Neuvostoliiton ja Unkarin hallituksen menetelmät tuomitsevan päätöslausunnon, mikä kuvaa syysk. 14 p:nä tulikin yleisistunnossa hyväksytyksi — 60 kansakunnan äänestys sen puolesta, vastaan oli ainoastaan kymmenen, joista yhdeksän kuului sovietliittolaisten ja kymmenen oli Jugoslavia ja äänestyskeskellä pidettyä kymmenen, joiden mukana oli myöskin Suomi.

YK:n erikoiskomitea oli Unkarin tapahtumien tutkimuksessa suorittanut laajan työn. Se on kuulustellut suuren määrän todistajia. Ja luomista siitä ettei Unkarin virallisena hallituksena esiintyvä Kadarin johtama kommunistiläisistä suostunut mihinkään yhteistoimintaan tutkijakomitean kanssa, eikä ole luovuttanut virallisia asiakirjoja sen käsiteltäväksi, komitea on kuitenkin ollut tilaisuudessa saamaan tapahtumien kaikista vaiheista tarkat tiedot. Jotkut toisarvoisista merkityksestä olevat seikat kuten esim. se kuka kutsui venäläisen sotaväen Budapestiin, tai kutsuiko niitä juuri sillä hetkellä kun ne saapuivat kukaan, jäävät tarkemmin selittämättä, mutta se onkin sivuasia.

Pääasia on, että raportti saatetaan maailman tietoon totuuden Neuvostoliiton sotaväen hyökkäyksestä Unkariin ja sen julkaisusta toiminnasta kansajoukkojen lahtamiseksi. Pätsi viime syksyisissä kansannousun yhteydessä sattuneita tapauksia raportti käsittelee nykyistä tilannetta Unkarissa. Siinä todetaan, että Venäjä yhä pitää Unkarissa noin 10,000 miestä käsittävän armeijansa, joka tukee Unkarin kommunistien omien kängsterien toimintaa. Se osoittaa, että huolimatta YK:n peruskirjan kaikille kansoille takaaomista ihmisoikeuksista Unkaria yhä hallitaan täydellisellä terrorilla. Noin kaksikuhatta ihmistä ovat kommunistit surmanneet, 45,000 unkarilaista on pidätettyä tai muuten tukittavana ja vähintään 20,000 nuorta unkarilaista on ryöstetty kotoistaan ja kuljetettu Venäjän orjaleirille.

Pelkästään näiden tosiasioiden esille tuonti tuntui kommunistien despotian johtajista vastenmieliseltä. Sen jälkeen kuin ne epäonnistuivat pidättää YK:ä asian käsittelystä, ne koettivat lisäyksillä lieventää päätöslauselman sanamuotoa ja merkitystä. Kaikissa niissä ne kuitenkin epäonnistuivat länsimaiden johtaman tuomioistuinten edessä. Erikoisesti kommunisteista tuontu vastenmieliseltä päätös, jolla yleiskokous määräsi puheenjohtajansa Thailandin prinssin, Wan Wathayakon, käytännöllisiin toimenpiteisiin päätöksen toteuttamiseksi. Se merkitsee sitä, että YK:n valtuuksilla varustettuna prinssi kääntyy N-liton ja Unkarin hallituksen puoleen vaatien vieraan vallan sotilaallisen poistumista Unkarista ja Unkarin asioiden jättämisen oman

kansan hoidettavaksi. Se merkitsee myöskin sitä, että Kadarin hallitusta vaaditaan lopettamaan terrori ja vankiloistaan vapauttamaan kiduttamansa uhrit.

YK:n päätös on 60 kansakunnan tuomiojulistus Moskovan ja Budapestin hallituksille. Mutta samansuuntaisia päätöksiä on YK:n edustajien tehnyt. Viime vuoden marrask. 9 ja joulukuun 12 päivinä YK päätöksellään vaatii Venäjän poistamaan joukkonsa Unkarista. Maailma on kuitenkin sellaisessa vaiheessa, ettei YK:n toimenpiteet tällä kertaa voi ulottua pitemmälle kuin tuomiojulistukseen. Se osoittaa vain heille olevaa oikeudentuntoa. Mutta oikein käsitettynä kansakuntien suuren enemmistön yksimielinen tuomio merkitsee enemmän kuin pelkkää oikeudentunnon julkitumista. Meillä on kansainvälinen vastasto toiminnaa Egyptin ja Israelin rajamailla ja juuri se seikka, että peruskirjassa vedotaan kansainväliseen kuriiin ja kansainväliseen aseelliseen vastointiin muodostaa tumman varjon tuomittujen eteen, sillä heidän täytyy kaikkien kommunistisista fraaseista huolimatta tietää ja tuntea, että heidän tuomitsijansa ovat ei ainoastaan oikeassa, mutta että niillä myöskin on voimaa tarpeen ja tilaisuuden tullen asettaa tämä oikeus käytäntöön.

Adenaurin voitto

Kristillisdemokraattien voitto viime sunnuntaina Länsi-Saksan Liittotasavalton parlamenttivaaleissa on tullut yllätyksenä, mutta harvat kuitenkin aavistivat voiton niin loistavaksi, kuin tulokset nyt osoittavat. Noin 35.5 miljoonasta vaaleihin osallistuvasta yli 14 miljoonaa antoi hänen puolueelleen kannatuksensa sen sijaan kuin sosialidemokraattien kannattajien lukumäärä supistui yhdeksään ja puoleen miljoonaan.

Vaalien tulosten perusteella parlamentin alahuoneen (Bundstag) 497 edustajapaikka ja kaantuu nyt seuraavasti: Kristilliset demokraatit 270, mikä merkitsee heille ehdottoman enemmistöä, eli 54.3 pros. Edellisessä parlamentissa heillä oli 255 edustajaa, eli 51.3 pros. Sosialidemokraateilla tulee nyt olemaan 169 edustajaa, eli 34.0 pros., sen sijaan kuin heille edellisessä parlamentissa oli 153 edustajaa eli 30.8 pros. Pienemmistä puolueista merkittävimmällä vapalla demokraateilla tulee olemaan 41 edustajaa, eli 8.3 sen sijaan kuin heillä edellisessä parlamentissa oli 36 edustajaa, eli 7.3 pros. Näiden lisäksi uudessa parlamentin alahuoneessa tulee olemaan ainoastaan saksalaisen puolueen 17 edustajaa, toisten pikkupuolueiden jäädessä kokonaan ilman edustusta. Edellisessä parlamentissa yllämainittujen ohella oli vielä pakollispuolueen 19 ja itsenäisen puolueen 1 edustajaa.

Kristilliset demokraatit saivat kaikkiaan 14,998,754 ja sosialidemokraatit 9,480,726 ääntä. Vaikka edelläänituit voittivatkin niin sosialidemokraatit saivat nyt puolitoista miljoonaa ääntä enemmän kuin v. 1953 vaaleissa. Silloin sosialistien äänimäärä oli 28 pros., mutta nyt se kohosi 32 prosenttiin annetuista äänistä.

Kun kysytään mistä johtuu Adenaurin puolteen "maanvieroitus", joksi sen hänen ihailijansa luokittelevat? Lähin vastaus siihen on: Kansajoukkoja johtaa vaaliurnalla voimakkaammin heidän oma käytännöllinen etunsa ja toimeentuloedellytyksensä ja Länsi-Saksa elää nyt taloudellisesti suhteessa myötämässä. Valtakunnan finanssit ovat hyvässä kunnossa, kansantulo kohoaa ja yhteisestä kaakusta liikenee yhä suurempi osuus itsekullekin. Tällaisessa myötämässä ei Saksan kansa katsonut voivansa vaihtaa hevoista.

Paljon on puhuttu Yhdysvaltain joutumisesta epäpopulaariseen asemaan Euroopassa, mitä on myös paljon lioiteltu. Sunnuntainen Länsi-Saksan vaalien tulos oli kuitenkin Yhdysvaltojen ja Atlantin liiton politiikan hyväksymisjulistus ja tuntuva isku Moskovaan vastaan.

MORFIINIA TEHOKKAAMPI
— Suuri amerikkalainen lääke-
tehdas Ciba ilmoittaa kehittä-
neensä uuden kipua lieventävän
lääkeaineen, joka tehoa nopeammin kuin morfiini ja jolla on
tuo vastenmieliseltä päätös, jolla
yleiskokous määräsi puheenjohtajansa Thailandin prinssin, Wan
Wathayakon, käytännöllisiin toimenpiteisiin päätöksen toteuttamiseksi. Se merkitsee sitä, että YK:n valtuuksilla varustettuna prinssi kääntyy N-liton ja Unkarin hallituksen puoleen vaati-
en vieraan vallan sotilaallisen poistumista Unkarista ja Unkarin asioiden jättämisen oman

Atomikäyttöinen rahtilaiva

Keväällä 1960 sarkyy samppania-pullo uutuutetaan valkoisena hohkavan laivan kylkeen jossakin Amerikan satamassa ja maailman ensimmäinen atomikäyttöinen rahtilaiva liipuu mereen. Nyt valmistuneiden suunnitelmien mukaan siitä tulee aluksi koealus, uiva laboratorio, jonka avulla hankitaan lisätietoja tämän tyyppisten alusten edusta muihin verrattuna. Vielä eivät atomikäyttöiset laivat ole taloudellisesti niin kannattavia, että niiden joukkovalmistus voitaisiin aloittaa. Kuitenkin uskotaan että kokeiden päätyttyä pystytään valmistamaan atomialuksia, jotka ovat nopeampia kuin tavalliset alukset ja jotka lisäksi pystyvät ottamaan suuremman lastimäärän, koska atomikäyttöisyys tulee säästämään lastilasta.

Ensimmäisen atomilaivan pituus on nykyisten suunnitelmien mukaan — jotka saattavat vielä muuttua — 176 metriä, ja nopeutta tällä "tulevaisuuden laivalla" on 20.25 solmua. Se on 21,840 tonnin kantoinen ja yhdellä polttolainetäytillä se pystyy purjehtimaan 647,500 km. Atomipolttoaine riittää kolmen vuoden purjehdukseen.

Koealus on suunniteltu sekä rahtilaivaksi että tutkimuslaivaksi. Siinä on 30 matkustajajuhittia ja kolme kantta, ja sen runko on jaettu kymmeneen vedenpitävään polkittaislaipioon, seitsemään lastiruumaan sekä konehuo-

neen ja atomireaktorin tiloihin. Alus käyttää samoja satamia ja laitteita kuin tavallisetkin alukset. Aktiivista atomijätettä ei kuitenkaan poisteta mereen eikä ilmaan, vaan se varastoidaan ja tyhjennetään kotisatamassa aina 50 vuorokauden väliajoin. Miehistöä arvelaan tarvittavan 125, ja se voi ottaa n. 100 matkustajaa sekä 10,000 tonnia lastia (jokseenkin yhtä paljon kuin Liberty-alukset).

Atomilaivan matkustajille ei ole tarjolla suuria mukavuuksia "ainakaan aluksi. Siihen tulee pieni uimalas ja vaatimatonta seurustelutila — tavalliset tämän kokoiset rahtialuksen matkustajille tarjoamat mukavuudet. Lisämukavuuksia suovat kuitenkin "evät" sen kyljissä keino-
misen vähentämiseksi. Alukseen tu-
tustuvia tiedemiehiä varten kone-
huone on varustettu laisaisin tark-
kailun helpottamiseksi.

Atomienergiakomission insinööri Richard P. Godwin vakutti esittelytilaisuudessa, että atomilaiva on matkustajien kannalta erittäin turvallinen. "Koska emme kuljake mukana suurista määristä tuleenrakka polttoainetta, on räjähdyksenvaaraa lähes olematon." Myöskin radioaktiivisuutta ei ole syytä pelätä, hän sanoi. "Jos matkustaja istuu vaikkapa kokonaisen vuoden alukseen vaarallisuudessaan kohdassa, lähellä reaktorin, hän saa saman verran radioaktiivista säteilyä kuin tulee tavallisen rannekellon hehkuvista osittimista."

Mistä helteenen sää johtuu?

Kulunut kesä on ollut Yhdysvalloissaakin, ainakin joillakin alueilla tavallista helteisempi ja kuivempi. Meteorologien mielestä ei sääsuhteisiin vaikuta mitään vety- tai atomipolttoainetäyditykset, vaan syyt ovat syvemmällä — itse kaiken lämmön ja valon antajassa, äiti auringossamme.

Mitä sitten auringossa on tapahtunut? Auringonpilkujen ensimmäismäärä oli ennustettu juuri täksi vuodeksi 1957, ja kansainvälinen geofysikaalinen vuosi aloitettiin niin, että tapahtuma sopi sen puutteisiin. Enimmäismäärä esiintyi kuitenkin jo viime vuoden marraskuussa ja monet toiveet raukenivat siihen. Sitten tämän vuoden kesäkuussa auringon toiminta kiihtyi odottamatta niin suuresti, että se ylitti viime marraskuun huippukohdan. Heinäkuun ensimmäisellä viikolla auringossa tapahtui sangan voimakkaita purkauksia, Freiburgin Fraunhofer-laitoksen mukaan voimakkaasti 11-vuotteen Valtavia ultraviolettisäteilyä määrää sinkoutui avaruuteen ja myös maapallolle.

Aiheuttivatko nämä auringossa tapahtuneet kiivaat purkaukset tänä kesänä suuressa osassa maapallolla vallinneen poikkeuksellisen kuumuuden? Berliiniläinen prof. Scherhag on osoittanut, että sääennustustalosten kyky ennustaa säää heikkenee huomattavasti kiivaiden auringossa tapahtumien purkauksen jälkeen. On käynyt ilmi, että säätila "rauhoituu" vasta kaksi, kolme päivää niiden jälkeen. Kysymys on siis vain lyhytaikaisesta häiriöstä. Pitemmän hellekauden syy voi olla auringon toiminnassa vain silloin, jos aurinko lähettää tavallista pitemmän ajan voima-

kasta ultraviolettisäteilyä. Mutta silloin kesänsä kuva on sellainen, että suunnilleen kylmän ja lauhkean sään rajaa myöten puhaltava lounaistuuli on tavallista heikompi ja nousee lähemmäs napaseutua. Hellekaudet syntyvät silloin suunnilleen samalla leveydellä.

Näin ei kuitenkaan ollut asian laita heinäkuun alussa, jolloin helteet kiusasivat pahimmin Keski- ja Länsi-Eurooppaa. Mutta pohjoisissa valtiissa pikemminkin talvimen kuin kesänsä sää, ja kesäkuulla oli todettavissa ainoastaan tavallista ahtaimmalla ja eteläisemmällä Euroopan alueella, lähinnä Biskajan lahden tienoilla. Jos auringonpilkujen väitteen vaikutus kesän kuumuuteen, täytyisi olettaa, että niiden seuraukset kohdistuvat jollakin erityisellä tavalla juuri Biskajan lahden seutuihin. Minkä vuoksi ne vaikuttaisivat juuri niihin? Minkä vuoksi kuumuus tänne pohjoiseen tuli vasta muutaman viikkoa myöhemmin ja melko pohjoisesta, minkä vuoksi sadettaikin on tänä kesänä ollut -tallista enemmän? Vaikaa selittää sitäkin auringonpilkujen syyksi.

Säätilan vaihteluilla ilmakehänsäme on niin suuria mahdollisuuksia, että niiden syytä ilmakehän ulkopuolelta tuskin kannattaa hakea ennen kuin vasta sitten, ellei lähemmällä olevia selityksiä löydetä. Kuinka kesä on ollut ilman että auringossa olisi tapahtunut mitään merkittävää, ja toisaalta aurinko on saattanut olla hyvin levoton sen näkymättä millään tavoin maapallon sääsuhteissa. Alkäämmä siis siirtää kesiemme kuumuutta tai kylmyyttä tai tavallista suurta lämpötilojen vaihtelua ilman muuta äiti auringon syyksi.

JUTUSTELUA

Vaarallinen ammatti

Niitä on tässä maailmassa monenlaisia ammattia, jotka ovat niin sanottuja vaarallisia tai terveydelle vahingollisia.

Esimerkiksi kiviporarin ammatti on aika ilkeä sen vuoksi, että siitä on tavallisesti seurauksena jatkuvasti hengittely kivipölyyn vuoksi niin sanottu kivikeuhkot, astma ja ennen kaikkea tukehtumiskuoleta. Eikä paljon hävempi vaarallisuutensa vuoksi ole sukeltajankaan ammatti.

Naisten harjoittamien ammattien vaarallisuus ei ole myöskään nykyisin mitenkään harvinaista. Ja mikä kummallisinta; sama näiden ammattien saattaa toisessa maassa olla mainio, rikkauteen ja kukoistukseen vievä, kun se taas toisissa maissa on hengenvaarallinen.

Esimerkiksi Itä-Saksassa johtajan naissihiteerin ammatti on niin vaarallinen, ettei sillä kulemalla ole tällä hetkellä aalle pyrkijöitä ollenkaan, vaan tämän ammatin harjoittajista on huutava puute. Sillä kun on käytäntö tullut sellaiseksi, että jos ei joudu johtajan kanssa naimisiin, päätyy linnkaan tai tuomitaan kuolemaan.

Pääministeri Otto Grotewohl'n sihteerin Elise Neugebauer tuomittiin aikoinaan vanketeen, eikä hänestä sen jälkeen enää ole mitään kuulunut. Tämän seurajsa Elli Barozatis tuomittiin kuolemaan. Varapääministeri Otto Nuschken sihteerä Eva Engmann sai kahdenkatoista vuoden linnatuomion. Itsekin pidätetyksi joutuneen ulkoministeri Georg Dertingerein kaksi naissihiteeriä vei myös mukanaan aikoinaan sikäläisen ohjana. Ja viimeisten lehtitietojen mukaan jälleerakennusministeri Heinz Winklerin ja apulaisvaltiosihteeri Rolf Jaczminonkaan naissihiteerit ovat

myös joutuneet vankilaan. Raskaan teollisuuden ministeri Fritz Selbmanin naissihiteeri pääsi linnaan vietäessä erehdyksessä Länsi-Berliinin rajalle ja kiljuu apua, jolloin Länsi-Berliiniläinen poliisi pelasti hänet.

Niin että aika vaarallista hommaa on naissihiteerin ammatti muutamissa maissa. Mitähän esimerkiksi ranskalaiset mahtanevat tuumia tällaisesta germanisesta naissihiteerin kotelusta? Gallialaiset naissihiteerit kun ovat olleet arvostettuja ja kun nioitettuja henkilöitä aina Ludvig XV:n naissihiteerin madame Jeanne Antoinette Poisson de Pompadourin ajoista saakka. — S.S:n Varakirjuri.

Suomen kansa kaskuaa

Kankunen oli kauppias. Niinpä hän osti kymmenentuhatta kappaletta vuoden 1955 kalentereita pilkkahintaan viisikymmentä penniä kappaleelta. Sillä huolimatta kumppanit suvaitsivat epäillä kaupan kannattavuutta. Kankunen puolustautui innokkaasti:

— Aivan oikein, mahdollisuus ei todellakaan ole suuri, mutta antakaa han olla, jos vuosi 1955 sattuu tulemaan uudelleen. Silloin tämä poika hankkii hyvät rahat...

Suurehkoon maaseutukylään on saatu rukoushuone ja pöytäkirja kirkkoherra saapuu vihkimään sen pitävän voimallisen saarnan. Muuan isäntä tulee kiittämään seuraavanlaisin sanoin:

— Tuota noin, minun täytyy sanoa, että kirkkoherra selitti sanaa oikein valaisevasti ja tuntuu käyvästi. Emme me ole tällä kylällä tietäneetkään mitä synti on, ennen kuin kirkkoherra tuli tänne.

Eräälle Savon paikkakunnalle asettui aikoinaan asumaan muuan ulkomaalainen, joka perusti sinne sahaliikkeen ja tietty vuodet siitä harjoittuutaan ainoi Suomen kansalaisuutta. Kun päätös vihdoin tuli, soitti nimismies hänelle:

Gardner, Mass.

Vaheva tapaturma

autohupuristelu seurauksena. Neljä poikaa olivat ajelulla soukalla kadulla ja ajoivat 50 mailin tuntinopeudella ja seurauksena isku puhelimpöytävään. Yksi pojista lensi autosta katuun ja on nyt Worcesterin sairaalassa pääluun murtuman vuoksi, toiset kolme saivat lieviä vammoja. Autoa ajoi Richard Dracon, 17 vuotias, joka pidätettiin humalaisena autonajajaksi. Auto meni aivan käyttökelvottomaksi.

Templetonin

asukkaat kerääntyvät palotallille päättämään jos Edgewater lamminkommi rakennetaan uudelleen tai jähkö lammitko kuivaksi ainakaan. On hyvin uskontavaa, että enemmistö tulee vastustamaan tammien uudelleen rakentamista siksi, kun sen kustannukset kohoavat niin korkealle, aina \$50,000.

Pojat joutuivat kiinni

pahanteostaan. Tyhjiille jätetyistä Florence Stove Con:tehtaasta ovat pojat rikkoneet jatkuvasti ikkunoita, sanoen rakennusta valvovalle henkilölle niitä riittäen aina sataan saakka. Nyt ainakin osa noista rikkoojista joutui kiinni. Pakotetaan poikien vanhemmat maksamaan rikkout ikkunat?

Saimme maistaa

hieman myrkyä. Maanantai-iltana kävi hieman ukkosta ja sitä seurasi ankaranpuoleinen tuuli, joka kaateli T. V. antennit useita.

Muistetaanpa

pitäytyä kahvissa lauhtai-iltana. Kahviaisten kustantajana on Mari ja Victor Luukas ja on ne Mari Luukkaan syntymäpäivän merkeissä. — V. A.

Norwood, Mass.

Liitto-oaston kokous

on tänä torstai-iltana Ahon asunnolla, alkaen kello seitsemän. On ilmaantunut asioita, joista olisi piakkoin päätettävä.

Valtuusmiehen Drummey

esitti viimeisessä valtuuston kokouksessa, että rakennusten tarkastaja Henry Cronan olisi erotettava heti toimestaan. Hän syytti Cronan huolimattomuudesta, joten useita rakennussääntöjen rikkomuksia on tullut esille. Hän myöskin mainitsi, että Mr. Cronan on toimeensa,ollen onnistunut rakentamaan itselleen huomattavan määrän taloja. Valtuuston enemmistö ei kuitenkaan halunnut miestä eroittaa oman kuulestulua, vaan päätti hänet kutsua seuraavaan kokoukseen vastaamaan syytöksiin.

Kaksiosaisiksi

esittävät numero yhden tien laittamista Norwoodista Rhode Islandin valtioon saakka tien varrella sijaitse-

— No niin, velli hyvä, nyt sinäkin olet sitten Suomen kansalaisia. Onnittel!

Patruuna ihastui kovasti ja alkoi selvittää, miten "se olla erittäin mukava asia".

Nimismies katsoi aiheelliseksi hieman hillitä iloa, minkä vuoksi hän lisäsi:

— Niin, mutta ei se vielä merkitse sen, että sinusta olisi tullut savolainen.

Lihava emäntä kysyy savolaispojalta: — Peäsenkö minä toav veräjän kaatta suurimmitte laevarantaa?

Poika vilkaisee veräjää ja emäntää, ja vastaa: — Kyllä kaet tuo ehkä peäsette — mäni siitä Koken heinäkuurmahii.

Tavallisesti asioista hyvin perillä olevailta taholta meille on kerrottu seuraava tarina: Muuan autoileva herrasmies ajeli mutkittelevia pikkurajaita jossakin tuolla maansydämessä. Akkii, ilman ennakkovaroitusta auton moottori pysähtyi. Mies väntäytyi autosta ja avasi konepellin, ruuvaili aikansa kaikkia muttereita ja vänteli kaikkia hanoja, mutta tuloksetta. Silloin kuuli hän möreän äänen lausuvan takanaan:

— Vika on kaasuttajassa.

Mies kääntyi katsomaan puhujaa, mutta ei nähnyt tiellä ketään, ainoastaan vanhan hevosen laumalla tien vieressä. Hän hämmästy yhä aika tavalla, mutta kysyi kuitenkin: — Kaasuttajassako?

— Niin, kaasuttajassa, sanoi hevonen.

Mies säikähti kauheasti ja pinkaisi pakoon pitkin tietä, kunnes vastaan tuli lähin maalaisto. Siellä hän hengästyneenä kertoi uskomattoman elämyksen isännälle.

— Oliko se kimo, jolla oli arpi toisessa korvassa ja kaikin alkui toisessa silmässä? kysyi isäntä.

— Kyllä, ihan niin...

— Jassoo, sanoi isäntä ja nauroi, — alkää uskonto sitä, se hevonen ei ole koskaan ymmärtänyt mitään moottoreista...

Jussila tuli lääkärin luo ja vaati, että nyt olisi hänen isänsä vihdoin saatava parantolahoitoon.

— Kuinka niin, tiedusteli lääkäri. — Hän ei tee enää muuta kuin istuu kaiken päivää kylpyammeessa ja leikkii kumisella ankalla.

— Mutta eihän se teko kuulosta kovin vaaralliselta. Eiköhän olisi käteväntä antaa vamban herran jatkaa tuota viatonta harrasteluaan.

— Hm, tohtori, mutta kun se on minun ankaani, sanoi Jussila myrkyneenä.

vat kauppalan hallinnot. Tarkoitusta varten on pidetty yksi kokous, joka valitsi hanketta edistävän komitean. puheenjohtajaksi valittiin Norwoodin valtuuston jäsen Mr. Dempsey.

Veden puute

alkaa tuntuvasti haitata paikallisten tehtaiden toimintaa. Jos ei piakkoin tule suurempia sateita, niin joutuu mm. Hollingsworth and Vose paperitehdas suljettavaksi. Kylän turuilla juttellaan, että yksi syy, miksi Birdin tehtaan lakkoa ei ole saatu sovituksi, on veden vähyys, sillä sitä ei olisi tarpeeksi tehtaan käymiseen täydellä työvoimalla, joten isännistö antaa pyörien seisoa.

Varkaat

olivat murtaneet viime perjantai-iltana Marine kauppaan, numero yhden tien varrella, ja vieneet kolme venheen ulkolaita, moottoria, arvotetaan tuhant dollaria, sekä 25 dollaria rahaa. Samana yönä oli myöskin tentu rosvous Norwood kukkakauppaan, Neponset kadun varrella. Kassarekisteristä oli viety 25 dollaria.

Maynard, Mass.

Osuustoimintakuulumisia

United Co-operative Society of Maynardin jäsenistön puolivuosiokokous pidetään Parkerkadun haalissa lauantaina lokakuun 19 päivän illalla. Jäsenistön toivomuksen mukaisesti pidetään vain yksi puolivuosiokokous tänä vuonna, eikä kahta, kuten ennen on tehty. Kehoitammekin jäsenistöä runsaslukuisana saapumaan tähän tärkeään kokoukseen.

Juhlailallinen

Osuusliikkeemme 50-vuotisjuhla-komitea on järjestänyt ohjelmallisen juhlailallisen liikkeemme perusjäsenien huomioimiseksi. Tilaisuus pidetään Parkerkadun haalissa lauantai-iltana lokakuun 12 päivä kello 6 illalla. Juhlakomitea on toimeassa hankkiakseen tilaisuuteen hyvän ohjelman. Puhujaksi tulee työväen riennossa harmaantunut veteraani Oskari Tokoi ja muusta ohjelmasta tulemma mainitsemaan myöhemmin. Asiassa tärkeintä on, että ostatte lipunne etukäteen sillä niitä ei myydy enää illallistilaisuudessa. Pöytiin voidaan sijoittaa vain 150 henkilöä. Liput myydään mahdollisimman alhaisella hinnalla ja on niitä saatavissa liikkeen konttorista ja juhlakomitean jäseniltä. Kunniajäsenille lähetetään liput kotiin ilmaiseksi.

Juhlailukaisu

Osuusliikkeemme 50-vuotisjuhlan aikana ilmsyty osuusliikkeemme kustantama Elmer W. Saleniuksen toimittama ja Paul M. Husted'in avustama historiallinen Maynardin osuusliikkeen 50-vuotisjuhlakaisu. Sillä ei tullut mainituksi juuri ollenkaan, mutta korjataksemme tämän laiminlyönnin, nyt kehoitamme jokaista kenellä vielä ei ole tätä julkaisua, harkkimaan se itselleen. Se on hienosti kuvitettu julkaisu helposti ymmärrettävän tekstin kanssa. Se on englanninkielinen, hinta ainoastaan 50 senttiä. Harkkaka se kotikirjastoonne ja omaisillenne lahjaksi. — Sportnegro.

NYT

varastossamme:

Arvo Tuominen:
SIRPIN JA VASARAN TIE
\$4.75
KREMLIN KELLOT
\$5.50

Tauno Flinkman:
NELJÄSTI KARANNU
\$3.50

Oskari Tokoi:
LAPSUUTENI MUISTOJA
\$3.00
SISU (Tokoin elämäkerta englanninkielellä)
\$6.00

Kalle Rissanen:
NAURU HYVÄLLE, NAURU PALALLE
\$2.50

Anatole G. Mazour:
FINLAND BETWEEN EAST AND WEST
\$6.50

James P. Warbasse:
THREE VOYAGES, Autobiography
\$3.50

Tyyne Konga:
I REMEMBER
\$3.50
FINLAND SINGS — SUOMI LAULAA
\$3.50

Vesterinen ja de Godzinsky:
JOKA MIEHEN HARMONIKKAKOULU näppäin ja pianoharmonikalle
\$5.00

RAIVA AJAN KIRJAKAUPPA
Fitchburg, Mass.

Hubbardston, Mass.

Tanssit

Ensi lauantaina-iltana, t.k. 21 p., Farmers haalissa on tämän syys- ja talvikauden aloitajataanssit. Rudy Nesmannin orkesteri, joka on tunnettu ja suosittu tällä ympärist

New York City, N. Y.

Mikko Lyytikäinen, Raivaajan edustaja. Osoite: 227 East 84 St., Room 6 Puhelin REgent — 74155.
Konttorin aukioajat:
Torstaina ja perjantaina klo 12—6

ALKUSYYSÄS BOSTONIN MARATONILLE

Suoja Seuran toimesta pamautettiin hyvin onnistunut lähtölaukaus maratonkeräykseen tänä syksynä. Vuosi sitten Mr. ja Mrs. Saukkonen esittivät ensimmäisinä ja Linnell ja Kuusalo antoivat keuhkokuumeen lähtökäynnin, josta Long Islandin suomalaiset ovat aina olleet etunenässä näissä urheilun hyväksi toteutetuissa tilaisuuksissa.

Sunnuntai väknenä kovin synkkinä ja aina puoleenpäivän asti näytti tilanne kovasti mustalta, mutta sitten jaksot aurinkovalon läpiästä pilviverhon ja koko lähtöajasta oli mitä kauheinta, josta tavattoman hienon. Alkumus oli esillä ohjelma uikona, mutta yleisö piti parempana pysytellä haalin viileydessä. Aluksi saatiin ohjelmasta puolen tunnin ajan Mr. Cur-

senin harmonikkakouluista, Smithtownista, viisi vuotta soittajaa esittävät oppimansa ja yleisö tuntui kiinnostuneen seuraavan nuorten esityksiä. Mrs. Anna Ranta lausui pari laulua, hän on aino aulian antamaan kättä tarvittaessa. Mrs. Hilka Seppälä oli jo toteutunut "Camp Pietilästä" ja saatiinkin hänet esiintymään. Mrs. Ranta, Aarnio ja Mr. Nordlund esittivät yhteislaulua, valitettavasti long islandilaiset menettivät Mrs. Aarnion taasen talvoksi Floridaa. Esmäntä ansaitsevat kiltoksen hääräissään kuumassa keittämässä, erikoisesti Mrs. Vuorinen joka hoiti kaikki alkuvaihtelut.

Suojan jäsenistö on erikoisen kiinnostavalla tavalla suhtautunut erilaisiin avustuksiin aina Amerikan suomalaisen historian julkaisua varten. Vaikkakin jäsenistö on suuremmalta osalta iltarukouksen puolella, niin siinäkin huolimatta he innolla ovat huomioineet urheilun tärkeyden elämässämme, ei yksistään maratonkeräys ole jäänyt näin kohteeksi, vaan toimivat he tänä syksynä tilaisuuden Finnish Ski Clubin hyväksi, minkä varmaankin kiittourheilun ystävätkin toivottavasti huomioivat. Varmaankin tässä piilee seuran elinvoimaisuus, silloin kun suuret seurat eivät anna

MATKATOIMISTO

SELMA LEEMAN CO.
TRAVEL AGENCY
605 LEXINGTON AVENUE
(BETWEEN 52nd and 53rd STREET)
NEW YORK 22, N. Y.
TEL. PLAZA 5-0327

HANNA ja FELIX SÄILÄLLE

Me allekirjoitetut ystävät ja naapurit toivotamme Hannan terveydelle parasta sekä Suomi-matkalta kotiutuneelle 73 vuotta täyttäneelle Felixille jatkuvaa hyvinvointia.

Aino ja Gunnar Ruekmen
Saimi Salomaa
Vivian ja Väinö Tolkko
Ruth ja Peter Johnson
Anneli ja Paul Lampi
Sigrid ja Kusti Helin
Helmi ja Olavi Koskinen
Aili ja Henning Johnson
Fanny ja Ernst Proiso
Olga Honkanen

Lomala, Hopewell Jct., N. Y. 14 p:nä syysk. 1957.

KIITOSI

Me täten sydämellisesti kiitämme Aino Ruekmannin, Vivian Tolkon ja Saimi Salomaa sekä heidän kutsuunsa joukkoa jotka kaikki ylläpitivät meidän Felixin Suomi-matkalta tuloa sekä 73-vuotissyntymäpäivän johdosta. Kiitokset Felixin saamista rahalahjoista, Francis Wuoren puheesta sekä Elma Hanleyin kupleteista ja soitosta.

FELIX ja HANNA SÄILÄ.

tämän syyskuun aikana

annamme uusista vuoden ja puolen vuoden tilauksista lahjana lehtemme 50-vuotishistorian, prof. John I. kolehmainen kirjoittaman kuvien valaistun kirjan "sow the golden s e e d", uusia tilauksia tässä tapauksessa ovat sellaisille henkilöille tilatut lehdet, joiden nimi ei ollut lehtemme postituslistalla kuluneen heinäkuun aikana.

kun mainittujen kuukausien aikana päättyvät lehtemme tilaukset on jotenkin tarkkaan uusittu, niin sopiipa asiamestremme nyt ryhtyä hankkimaan uusia tilauksia. ne, jotka eivät tapaa asiamestremme, voit lähettää tilauksensa suoraan meille. lahja annetaan kummassakin tapauksessa.

lehtemme uudet tilaushinnat tästä päivästä alkaen ovat:

yhdysvaltoihin ja canadaan:

3 kk 4.00, puoli vuotta \$7.00, vuosi \$12.00

suomeen ja muihin ulkomaihin:

vuosi \$16.00, puoli vuotta \$9.00.

raivaajan konttori

fitchburg, mass.

Plainfield, Conn.

Finnish American Athletic Clubin uutisia

Haluamme muistuttaa vielä Finnish American Athletic Clubin piknikistä, jonka pidämme Beach Pondilla Mr. ja Mrs. Fred Kauppinen omistamassa Mäntyrannassa ensi sunnuntaina syyskuun 22 päivänä. Lihaspöytä tarjottuun aloitamme klo 12 ja muutakin markasta syötävää on ravintolassamme saatavana, kuten tavallista. Toivotamme kaikkia tervetulleeksi, sillä onhan tämä tälle syksyelle viimeinen tilaisuus viettää hauska päivä kanssamme kauniin Beach Pondin rannalla. Odotamme tietysti aurinkoisia päiviä, mutta jos ei niinkään kävisi, niin Mäntyrannassa voimme aina siirtyä sisällekin nauttimaan piknikkateriasta. Myöskin siellä on tilaisuus uuntiin niille, jotka vielä uskaltavat uida siihen urheilun, ja lämmintä kaipaaville on kuumaa saunaa luovassa.

Ilmoituksestamme olette jo nähneetkin, että odotetut syystanssiaiset ovat lauantaista syyskuun 28 päivänä kello 8.30 Puolalaisella haallilla Danielsonissa, Conn. Soittajana on kaikkien pitämä John Rintala yhte. Odotamme tapaavamme kaikki ystäväme siellä. — E. K. W.

Cleveland, Ohio

Hereille raittiuskylä

Erikoisista käsitöistä huolimatta kaikki me soppimme raittiuskylän ympärille, niinkuin entiseen vanhaan hyvään aikaan olkin tapana.

Ohion Suomalaisen R. Liiton 48:s puolivuosis kokous pidetään Warren, Ohio suomalaisen kirkon alaisissa 561 Parkman Rd., South West, Warren, Ohio, lokakuun 13 päivänä 1957. Kokous alkaa kello yksi iltapäivällä, kokouksen jälkeen vapaa ohjelmallisuus. Saapukaa kokoukseen ja täydellään velvollisuutenne raittiuskylä kohtaan. — Hilja Raita, kirjuri.

Union, Maine

A. T. Olson

Joutui tekemään matkan sairaalaan. Torstai-iltana kalarieksella tuluaan huomasi itsensä huonovointiseksi, mutta kieltäytyi kutsumasta lääkärille, joten perhe asettui yövelle, niiden mukana Raivaajan entinen toimittaja Matti ja hänen vaimonsa. Kello 2 aikana seuraavana aamuna hän tunsi pahoinvointia yhä vaan, mutta koska hän ei halunnut vaimonsa ja vieraitensa kotirauhaa häiritä, pukeutui hän ja läksi Union kauppalaan lääkärille, joka kuitenkin ei voinut sairasta auttaa, vaan määräsi hänet heti sairaalaan Rocklandiin. Hänen sairautensa kävi niin paksyhtäväksi, että hän ei voinut edes pysähtyä vaimolleen ilmoittamaan minne hän oli menossa. Kello 5 perjantai-aamuna soi puhelin, johon Mrs. Olson vastasi, mutta koska siinä kysyttiin Mrs. Olsonia, niin hänet oli herätettävä. Puhelu oli sairaalasta, jossa ilmoitettiin, että leikkaukset oli toteutettu ja potilas voi hyvin. Mrs. Olson mentyään makuuhuoneeseen huomasi että hänen Theodorinsa tosiaankin oli poissa sängystä ja siis sairaalasta. Hänet leikattiin muinaistaudista. Lauantai-iltana vierailtuamme sairaalassa huomasimme potilaan voivan hyvin. — F. V. S.

Warren, Maine

Muistelmia rantamatkasta

Oli yksi aurinkoinen päivä syyskuun alkupuolella kun pieni ryhmä kansalaisiamme kokoontui "itsestään puun" jäsenen rannalle Maine'n kukkuloiden ja laaksojen lomassa seurustelemaan luonnon helmassa. Syöttiin "kuumia koiria" ja ahvensoppaa, vielä päälle makeaa ja kahvikultaa kaiken kukkuraksi. Ennen Suomessa sanottiin, ettei haukiosoppa maistu missään niin hyvälle kuin nuottarannalla, sama pitää paikkansa täällä kalasopun suhteen.

Oli kuin sattuma, että meitä oli niin eri puolilta Suomea. Tässä joukossa oli edustettuna: Pori, Ulvila, Kyläsaari, Helsinki, Hättula, Siikainen, Levisjoki, Kannus, Säkyli, Isokylä, Wiitasaari ja Wehkalampi ja Summa. Se on tuttua, että juttu menee aina muistoihin, jotka meille heijastavat kuin keitaat elämän arvolla, vaikka nyt olemmekin jo vannonutneita kansalaisia Yhdysvalloissa, jolle julistamme uskollisuutta. Tämä maan on meille antanut vähän vapaammat elämähdollisuudet kuin oli Suomessa lähtiesämme.

Nyt kun olemme kulkeutuneet täällä paikasta toiseen, pääyven tänne meidän mieluisiksi käyneeseen Maine'n ikäpuoli ihmisiin — tämä tuli mieleen nurmikolla loikessa, katsel-

SANAKIRJOJA

Englantilais-Suomalainen Sanakirja kuudes painos, toimittanut Aino Wuolle, kustantanut Werner Söderström O/y, 575 sivua. Hinta \$3.50.

Suomalais-Englantilainen Sanakirja, toimittanut Aino Wuolle, kustantanut Werner Söderström O/y, 526 sivua. Hinta \$3.50.

Suomalais-Englantilainen Sanakirja, toimittanut V. S. Alanne, kustantanut Werner Söderström O/y. Koko suuri, sivuja 1,111, noin 75,000 hakusanaa ja suuri määrä lauseparia. Ilmestyi tänä vuonna. Hinta \$15.00.

Osoittakaa tilaukset:

RAIVAAN

KIRJAKAUPPA

Fitchburg, Massachusetts.

len pilvien kulkua taivaalla. — Sama aurinko lämmitti meitä lapsuudessa Suomen niemellä, joka nyt heittää säteensä ylitsemme tämän maan kamarralla. Se jakaa loistonsa puoletoistamasti kaikille. Kaunis on maailma, se opettaa hyvän tahdon tunteen asukkaalleen, suoden toimeentuloa ja nauttiman työn tuottamasta ilosta. — E. L.

Allston, Mass.

Hautajaisia

Harvinaisen tilaisuus oli täällä t.k. 16 päivänä, kun kaksi vanhan polven suomalaista haudattiin samana päivänä, samasta Short & Williamsin hautausmaasta. Toimistohuone oli jaettu kahteen osaan, niin että katsojat voivat samalla käydä molempia katsomassa.

Mrs. Aino Mäki 75 v. ikäinen oli toinen kuolleista. Hän on vuosia sairastellut, toisinaan hyvin huononakin. Hän on asunut yksin kirkon alakerrassa. Aino Mäki on toiminut kirkon seurakunnan hyväksi, niin että hän oli oikeastaan seurakunnan äiti ja hänellä laaja ystävä- ja tuttavaverkko, jota osoitti suuri saattojoukko ja kukkien paljous.

Toinen kuolleista oli Sandra Kulo 77 vuotias, joka sai äkillisen kuoleman.

Sandra on kuulunut työväenliikkeeseen kaiken aikaa, olen sen vakainta neimpia toimijoita ja aina täytti tehtävänsä yhdistystoiminnassa ennen kun meillä oli täällä S.S. osasto ja siten Kansanvallan Liitto. Kun ne lopetti toimintansa niin Sandra joidenkin toisten mukana yhtyi K. Liiton yleisjäseneksi ja kuului siihen kuolemaansa asti. Tämä sekka siis osoitti hänen uskollisuuttaan. Kuulla oli myös paljon tunteita, jota osoitti kukkien paljous. Bostonin Edistysjärjestö (World Health Organization) yhteistyönä välityksellä.

Saattavissa olevista tiedoista käy selville, että tämä kulkutauti alkoi Malajian valtiossa ja Hongkongissa, mistä se levisi sitten mm. Kiinaan, Burmaan, Japaniin, Filippiineille ja Borneolle. Se levisi varsinkin sen johdosta, että se sai jalansijaa erikoisesti huonoissa olosuhteissa elävien alku-

Bostonin puolella joitakin päiviä ennen kuoli Mrs. Emil Salmi, joka oli vuosia sairastanut ja ollut työhön kykenemätön. Salmi oli myös työväenliikkeen miehiä, kävi aina yhdistyksen iltoissa ja tilaisuuksissa. Hän oli myös säännöllinen Raivaajan lukija ja tilaaja.

Siis keveät mullat kaikkien näiden poismenneiden haudalle. — K.

Kirkollisia uutisia

WORCESTER, MASS.

Luterilaisen seurakunnan Men's Clubilla on kokous perjantaina 20 p. Mr. ja Mrs. Oiva Nisulan kämpillä Leicesterissä, Mass. kello 7.30 illalla. Sunnuntaina 22 p. on pyhäkoulu klo 9.30 ap. ja suomenkielinen jumalanpalvelus klo 10.30 ap.

Maanantaina 23 p. on lokakuun ryhmän kokous Mr. ja Mrs. Elmer Suomun luona klo 7.30 illalla.

Torstaina 26 p. on koko Idän konferenssin huoltovastuukomitean kokous Worcesterissa. Kokous alkaa kello 9.30 ap. Puhujaksi tulee tohtori Henry Endres New Yorkista. Kokouksen johtajana toimii pastori Eli Lepistö. Lausuma kaikki papit ja seurakuntien edustajat tervetulleeksi.

Perjantaina 27 p. on valtuuston kokous pappilassa klo 7.30 illalla.

Lauantaina 28 p. on Womens Clubin toimesta ruoka- ja leivomysmyyjäiset kirkkosalissa klo 9 ap. klo 12 päivällä.

Lauantaina 28 p. on syyskuun ryh-

EDW. C. HALVORSEN
"UNDERTAKER"
3310-12 - 42nd AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
QEdney 5-2274 - 5277

MARSHALL BROTHERS

— Teidän ystäväillänne lähistö hautomoon —
Kimber Leghorns, Rhode Island Reds ja Red Rock Crosses.
Soittakaa:
MARSHALL BROTHERS
Ithaca, N. Y. Puhelin 4-6336.

Larsen's Liquor Store

VIINEJÄ ja VÄKIJUOMIA
Tel. B. R. 6-9136 Byram, Conn.
North Water & Mill Sts.

TILATKAA

"MINNESOTAN SUOMALAISTEN HISTORIA"

joka ilmestyy Minnesotan Suomalais-Amerikkalaisen Historiaseuran kustantamana marrask. 1 p:nä 1957.

SAASTATTE DOLLARIN

lähettämällä ennakkotilauksenne nyt heti — ja saatte kirjan postitse heti kun se ilmestyy.

Kirjan hinta tulee olemaan \$10.00, mutta ennakkotilauksella sen hinta on AINOASTAAN \$9.00.

RAIVAAN, Fitchburg, Mass.

män toimesta juhla kello 7.30 illalla. Juhlissa on hyvä ohjelma. Juhlissa esitetään myös värillinen matkakalenteri Amerikan, itäraannikolta länsirannikolle asti. Saamme nähdä monia merkittäviä ja kauniita paikkoja. Saamme tehdä matkan yli Amerikan. Tervetuloa juhlaan! — V. H.

Terveys

Aasialainen influenssa

Lääkäri kirjoittaa:

"Aasialainen influenssa" on viime aikoina esiintynyt päivälehden etusivuilla, ja muutamat lehdet kuvaavat tätä aasialaista sairautta kulkutautina ja aasialaisena koleraan, jollin luonne tunnetaan yleisesti. Ne ovat saattaneet antaa kertomuksillaan synkin kuvan, tuntee, että joutuu todella epämiellyttävää ja vaarallista lähestyvä rajojamme. Vaikka tämä sairaus tällä hetkellä raivoaakin Aasiassa, ei se merkitse nykyisten kansainvälisten yhteistyksen aikana sitä, ettemme saattaisi joutua vaaravyöhykkeeseen.

Mikä tämä sairaus sitten oikeastaan on ja miten vaarallinen se on? Sairaudesta kuultu on nyt saatu melkoisesti tietoa niiltä lääkäreiltä, jotka oskelevat seudulla, missä tämä epidemia on raivonnut — ja itse asiassa seuraavat sitä Amerikan ja Euroopan kaikkien maiden terveydenhoitoviranomaiset, erittäin tarkasti. Näinhän on asialaista aina kulkutautien ollessa kysymyksessä ja se tapahtuu täysin totuttuun tapaan eri maiden terveysviranomaisien ja Maailman terveysjärjestön (World Health Organization) yhteistyönä välityksellä.

Saattavissa olevista tiedoista käy selville, että tämä kulkutauti alkoi Malajian valtiossa ja Hongkongissa, mistä se levisi sitten mm. Kiinaan, Burmaan, Japaniin, Filippiineille ja Borneolle. Se levisi varsinkin sen johdosta, että se sai jalansijaa erikoisesti huonoissa olosuhteissa elävien alku-

Danielsonin kaupungin silta

Seisyyt silta sadat vuodet, nähtynyt myös on monet huolet — rannkkaat ja muut myrskyt, kestänyt "hurrigaanin" hirsyt.

Kaunis ja kaareva on silta kuin "beauty" palkinnon saanut Tilda.

Kesällä siin' helkkytti hevostärryt, taivalla taas reki ja vällyt. Matkamiehelle se oli ilo ja onni, kun sillalta jo näkyi Danielsonni.

Nyt on silta vaan entinen romu, puhallettu pois, kuin maantien tomu.

Siellä se heilui ilmassa, voi raukkail! Ihmiset sitä tollisteli kuin pahaa haukkua.

Miksi tuon sillan otitte pois! En sitä millään suonut ois'. Joka kerta kun ylitte kuljin se toi muistot — ne sieluuni suljin.

Paikalla sillan on mahtava valtatie, joka monen, monen surmahan vie. Ei enään kuulu kulkusten kilkaa, autot siin' menee viettävän vilkkaa.

Eine Lenn - Matson.

TRYFOROS BROS.

KUKKAKAUPPA
Kukkasia sähköellä kaikkialle
Puhelimit LEhigh 4-4412 - 4413
56 East 125th St., New York 35, N. Y.
Stuvillike 482 Willis Ave.

VICTOR FRÄNDLIX

LAKIASIAINTOIMISTO
134 East 124 Street
New York 35, N. Y.

asukkaiden keskuudessa, ja aluksi tuntui siltä, että eurooppalaiset säästyisivät siltä. Viimeaikaiset tapahtumat viittaavat kuitenkin siihen, ettei tauti tunne mitään roturajoja. Se leviää vain helpommin ja nopeammin, missä väestö asuu ahtaasti ja huonoissa olosuhteissa. Siis samalla tavoin kuin muutkin kulkutaudit.

Onko kysymyksessä vakava sairaus? Tuleeko meidän pelätä sitä kuten muitakin aasialaisia kulkutautia? Siltä näyttää ainakin tällä hetkellä. Niillä alueilla, missä sitä on esiintynyt, näyttää sen levinneisyys saavuttavan huippukohdan kahden viikon kuluessa, jonka jälkeen sairaustapauksen lukumäärä nopeasti vähenee. Kuolonuhrien lukumäärä on saatujen tietojen mukaan vähäinen.

Sairaudesta itsestään saatu käsitys ei myöskään näytä hälyttävältä. Se alkaa pahoinvoinnilla ja kurkkukivulla — huomattavasti kovemmalta kuin influenssassa. Tämän jälkeen kuumetta kokee ja samalla tällä hetkellä yleistä lämpöä, jota ei voi pitää kovasti ja potilas tuntee usein lisäksi kipua rinnassa, selässä ja varsinkin vyötärön kohdalla. Tällaisesta esiintyvä influenssassa yleensäkin, mutta mikä viittaa aasialaisen influenssan olevan kysymyksessä, on se, että kivut ovat normaalia kovemmat. Kuumetta esiintyy kuitenkin vain parina päivänä, ja kivut häviävät kuumeen laskettua.

Tässä esittämäni taudin kulun kuvaus on erään Kuala Lumpurin lääkärin antama, ja hän lisää sitä vielä seuraavilla tiedoilla. Useimmat potilaat hakeutuvat poliklinikoille. Muutamia heistä, ehkä noin 10 prosenttia, eivät jaksaa pysyä yhäkällä odottaessaan vastaanottoa ja useat pyörtyvät. Tauti vaatii 3—4 päivän toipumisaajan,

MYYTÄVÄNÄ KESÄLOMALA

28 eekkeriä kauniin järven rannalla, 850 j. rannikkoa. Kabinetteja 30:lle. 9 h. talo, sauna, autotalli, veneitä. Täysi kalusto. Tel. Danielson - Prescott 4-2604.

JOHN WIITA, Realtor,
Brooklyn, Conn.

BOGARDUS' SELF SERVICE

GENERAL STORE
RUOKA- ja TALOUSVARAA
AIKAKAUSLEHTIÄ
FISHKILL, N. Y.

LAATU VALLITSEE TÄLLÄ

FISHKILL LIQUOR STORE
ARTHUR F. MUCCI

Main St., Fishkill, N. Y.
Tel. Beacon 9-4814

FISHKILL HARDWARE

L. Auchmoody, omistaja
Rautatarvaa, työkaluja ja talous-tarvikkeita. Pittsburg-maalaja. Uuneja.
Main Street, Fishkill, N. Y.
Tel. 9-4814

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N. Y. Tel. Beacon 9 4166

KETCHAM'S GARAGE

FISHKILL, N. Y.
DE SOTO ja PLYMOUTH — Myynti ja palvelu.
Tel. Beacon 9-4222 — 9-4223

BOND HARDWARE

COOK & DUNN PAINTS
Hardware - Houseware
Scotts Lawn Products
ELM STREET BE 9-4694 FISHKILL, N. Y.

SÄÄSTÄ AIKAA JA RAHAA

YHDEN PYSÄHDYKSEN PANKKI

ON

"Shopping Center of Banking"

Palvelukseen mm. kuuluvat:

SHEKKITILI
SÄÄSTÖTILI
JOULUKLUBI
LOMAKLUBI
LIKKELAINAT
PERSONALAINAT
KOTILAINAT
VAHITTAUSMAKSULAINAT
KINNELAINAT
KASSALAATIKOT
MATKASHEKIT
POSTISHEKIT
ULKOMAISET SHEKIT
VAROJEN PERIMINEN
U. S. SÄÄSTÖBONDI

Me maksamme 3% korkoa talletuksista

Palvellut Southern Dutchess aluetta sitten 1863

FISHKILL NATIONAL BANK

MAIN OFFICE
Beacon, N. Y. Member F.D.I.C. FISHKILL BRANCH
Fishkill, N. Y.

Massachusettsin sää: Tänään ja yöllä selkeä ja viileä. Huomenna selkeä ja hiukan lämpimämpää.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Worcesterin siviili- ja rikoskoikeuden valumiehistöön lokakuun 7 p:nä alkavien oikeudenistuntoihin nimettiin jäseneksi mm. Mrs. Hilja Mäkelä Fitchburgista.

— Mrs. Jennie A. Anderson Fisher-roadilta oli niiden 15 joukossa, jotka ellen saivat Yhdysvaltain kansalaispaperit ja vannottiin superiorioikeudessa kansalaisiksi.

— Roland St. Hilaire Gardnerista sai suurimman tunakalan Harwichin elonkorjuujuhlan (karpaloiden) yhteydessä suoritettua palkinnonjaossa. Kala painoi 129 paunaa. Kilpailua on kestänyt kesäkuun 15 päivästä lähtien tähän juhlaukseen saakka. Palkinto oli Harwichin pokaali.

SADETTA SAATIIN, ILMA VIILENI, VETÄ TARVITAAN

Ilmansuussa maanantaina alkanut ja aamutunneille kestänyt sade oli runsain mitä on saatu jälkeen kesäkuun loppupäivien. Pitkä sade kuitenkin oli niin hienoa ettei vettä kartunut kuin kolme-neljännes tuumaa. Mutta sekin oli .33 tuumaa enemmän kuin saatiin koko heinäkuun aikana.

Sateesta oli kuitenkin se hyöty, että se viilensi ilman, joka nousi kuumuudessa kesän helteisimpiin päiviin rinnalle, 88 asteeseen. Tiistai oli erittäin mieluista, lämmin mutta ei hiotava ja taivaalla purjehtivien pilvien välistä helotti aurinko suurimman osan ajasta keskipäivällä.

Vähäkin vesi merkitsee jotakin, mutta ennenkuin maan vesisuonet rupeavat virtaamaan ja antamaan vettä farmarien kaivoihin, tarvitaan raskaampia ja pitkiä itäpohjoisen satteita. Niinpä siis, kunhan saapuvat syksyn sateet saa maa tarvitsemansa kasteen.

RAIVAAJAN KONTTORIN PUHELINNUMERO on 3-3822 ja toimituksen numero 2-0661.

UUTISILMOITUKSIA

Housekeeper: 5-day week, live out. Write "SJB" Raivaaja Box 600, Fitchburg, Mass.

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street, Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessa.

Suomalainen KINTEISTÖLIIKE JARVI REAL ESTATE
2 Harding Street
Puh. FI 2-0183

DR. FRANCIS X. GAGNON O. D.
Silmä tarkastetaan ja silmälasien valmistusmääräykset annetaan. 520 Main St. Room 207. Puhelin FI 2-9740.

Kuuma SAUNA, 233 Mechanic Street.
Auki torstaina kello 4—10, perjantaina 2—11, lauantaina 10 ap.—12 j.p.p., sunnuntaina 9—12 aamupäivällä. Puh. 3-7440.

Hazel Street SAUNA, 50 Hazel St.
Avoimena perjantaisin sunnuntaihin puoleen päivään.

MIKKOLAN SAUNA, 36 Pratt Road, Fitchburg.
Saunamme on auki perjantaina 2 ip.—11 illalla, lauantaina 10 ap. 12 illalla, sunnuntaina 8—12 aamupäivällä.

SUOMALAINEN SAUNA, 348 Elm Street.
Saunamme on auki torstaina kello 4—10, perjantaina 2—11, lauantaina 10 ap.—12 illalla, sunnuntaina 9—12 aamupäivällä. Puhelin FI 2-5514. Estä ja Arvo Arjanen, omist.

Halutaan vanhemmalla puolella ikää olevia

NAINEN hoitamaan yhdenmiehen taloutta

Osoite:
VICTOR JACKOLA,
135 North Main St.,
Oakdale, Mass.
Puh. Temple 5-3113.

PATARI OIL COMPANY

TEXACO CRYSTALITE
keittouuni- ja lämmitysöljyä.
GASOLIINIA — ÖLJYÄ
EXPERTTIIRASVAUSTA.
HIGH- ja MECHANIC-katujen
kulmassa.
Puh. FI 3-3427
FITCHBURG, MASS.

UNION

WINKLER matalapaine-
ÖLJYPOLTTIMOITA.
Blue Coal — New Eng. Coke.
9 Rollstone St. Puh. FI 3-6466

Uuden haalin avaus open housen muodossa

Osuuskauppa kutsuu täten yleisöä siihen "open house" tilaisuuteen joka on huomenna, 19 p:nä, klo 5—8 illalla Osuusliikkeen uudessa haalissa 151 Elmkadulla.

Osuusliikkeen puolesta tarjotaan virvokkeita ja vierailloja on tilaisuus hyvän onnen lapsina saada omikseen ne kolme koria, jotka ovipalkintoina jaetaan.

Tämä uusi kokoussali tulee olemaan yleisön käytettävänä. Isossa salissa on 200 istuinta. Sitäpaitsi on pienempi kokoushuone, keittiö ja "rest rooms" miehille ja naisille. Sisäänkäytävät on osuusliikkeen pysäköintipihalta ja Elmkadun puolelta.

Kilpailu nimestä on ollut käynnissä pitemmän ajan. Hyväksytyn nimen keksijälle annetaan \$25 palkinto tavarassa. Tämä kilpailu päättyy torstaina, 19 päivänä. Ehdotuksia voidaan jättää Osuuskauppaan taikka postittaa osoitteella: Name the Hall Contest, 815 Main St., Fitchburg. —T. L.

RAHAT SAATIIN POIS VARKAAN HAALUSTA

Polisiasemalle saapui eilen aamuvarhaisella hengästynyt, hättääntynyt mies silmät leimuten, murheilemalla kasvoiltaan. Tämä oli Sabino Tafari, 11 kuukautta sitten Italiasta Amerikkaan saapunut leipuri, jolta oli varastettu hänen säästönsä \$170. Ne hän oli pilloittanut asuntoonsa Waterkadulla.

Hän oli juossut koko matkan asunostaan polisiasemalle ja selitti sanoin ja käsin poliisille, mitä oli tapahtunut mentyyään asuntoonsa kello 4 työstä päästyään havaitsi hän rahat varastetun. Hän oli nähnyt erään naapurinsa juoksevan asunostaan tullessaan kotiin.

Tämän ja toisten tietojen perusteella poliisi otti kuulusteltavakseen Clovis S. Price-nimisen 48-vuotiaan miehen, Sabinon naapurin. Hänellä oli taskussaan \$25.70 ja sanoi hän länneensä \$25 ystävältään. Tämä ystävä sanoi poliisille ettei hän ollut lainannut Pricelle rahaa. Jouduttuaan kiinni häntä valvostaan Price tunnusti varkauksensa. Häneltä sitten saatettiin takaisin \$165.70, sillä \$4.30 hän oli ehtinyt kuluttaa. Hän tunnusti veitsellä avanneensa Sabinon huoneen oven ja tiedettyään tällä olevan rahaa etsi niin kauan, että löysi lompakon. Rahat hän oli varastanut yöllä aikaisemmin ja oli tullut katsomaan mitä muuta varastettavaa Sabinon huoneesta olisi ollut, kun Sabino tuli kotiin ja näki miehen juoksevan rakennuksesta. Price'n rikos käsitellään suurvalamiehistön edessä.

Mutta Sabinon kasvat ovat jälleen valoisat. Pian hän saa säästetyksi niin paljon, että voi lähettää matkailun vaimolleen ja kolmelle lapselleen.

TANSSIT

FARMARIEN HAALISSA HUBBARDSTONISSA
syyskuun 21 päivänä klo 8 ill.

RUDY NESMANNIN ORKESTERI
soittaa.

Liput 75c.
TERVETULOA!
Hubbardston Co-op Farmers.

PAANATANSIT

Maailman suurimmat PAANATANSIT, oikein isot navettahypyt pidetään ensi lauantailtana t.k. 21 p:nä

RAITTIUSSEURA SOVITTAN HUVILASSA
Rutlandissa.

Soittaa **LILJESTRÖMIN YHTYE**
Pukeutumisesta jaetaan palkintoja.

— Hyvä ravintola —
Aikaa klo 7:30 ill.
TERVETULOA RATTOISAAN ILOON!

DeBONIS THE FLORIST

Kukkasia kaikkii tilausten
715 Main St., Fitchburg
Vastapäätä City Hallia
Puhelin FI 5-4327

HOLDEN, MASS.

KESKUSTASSA SIAITSEVA

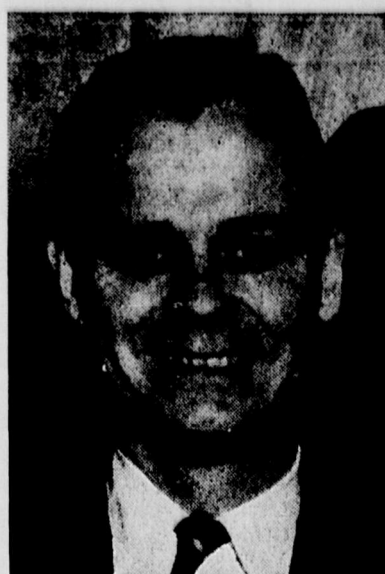
FRANK B. MILES COMPANY
Hautausoimistuksia vuodesta 1896
1155 MAIN ST., HOLDEN, MASS.

Keijo K. Jolma

Wainö I. Pernaa

Tuure Tenander

Suomalaisia huomioiduissa "siirtolaisissa"

"Lippujen salissa" (Hall of Flags), Valtiontalossa, Bostonissa eilen iltapäivällä vietettiin lyhyt, mutta vaikuttava juhla niiden maamme kansalaisten huomiomiseksi, jotka ovat synnyttäneet ulkomaalaisia — ulkomailta syntyneitä taikka tänne siirtolaisina saapuneiden miesten tai naisten poikia taikka tyttöjä.

Seitsemällekymmenenhenkiseen ulkomaalaisperuiselle henkilölle kuvernööri Furcolo antoi todistuksen hyvästä kansalaisuudesta. Tämän todistuksen saajissa oli suomalaisia, tohtori Keijo K. Jolma Gardnerista, Wainö I. Pernaa Ashbystä, Tuure Tenander tältä Fitchburgista ja Mrs. Ida Teittinen (jotka kuvaa meillä ei ollut) Phillipstonista. Juhlan oli järjestänyt ja kandidaattien annettavia tunnusteita varken kutsunut Freedom, Inc., eli poliittinen järjestö, jonka sihteerinä toimii Franklin Fisher ja jonka johtokunnan muodostavat arvokkaat henkilöt, joiden pyrkimyksenä on edistää kaikinpuolta vapautta ja tasa-arvoisuutta monista eri kansallisuksista koostuneen kansamme keskuudessa.

Seuraavassa esitämme lyhyitä tietoja kuvissamme olevista miehistä, joihin saimme kosketuksen.

Tohtori K. K. Jolma, Henry Heywood Memorial sairaalan pääkirurgi syntyi Chesterissä, Mass., Mrs. Andrew A. Jolman ja hänen edesmenneen puolisonsa Mr. Jolman poikana. Päästyään korkeakoulusta kotikauppalassaan hän suoritti akateemiset opiskelunsa Tufts Collegessa ja myöhemmin graduutui lääkäriksi tämän huomattavan oppilaitoksen lääkärikoulusta. Varsinaiset ja käytännölliset harjoituksensa hän suoritti Carney ja City sairaaloissa Bostonissa.

Toisen maailmansodan aikana tohtori Jolma toimi pääkirurgina maamme armeijan toisessa kenttäsairaalaossa Tynnenmeren alueella, mutta jo ennemmin hänet tunnettiin johtavana lääkärimä ja kirurgina siviilielämässä. Armeijalta hän sai neljä taistelutähteä. Philippinen vapauttamisen kunnianauhan ja kaksi bronsista tähteä.

Tohtori Jolmalla ja hänen puolisoillaan, entisellä Isabel Perkinsillä on kaksi lasta, tytär Elizabeth opiskelee Wellesley Collegessa, kun taas poika Peter on Gardnerin korkeakoulussa senioriopilaana.

Jo koulutellään ja myöhemmin armeijan lääkärimä tohtori Jolma joutui elämään pitkiä aikoja kuulematta suomen kieltä. Siitä huolimatta hän puhuu sujuvasti suomea, koska hän oli oppinut äidinkieltä kotona ennen koulutusta. Tohtori Jolma on puhunut silloin tällöin meikkäläisten ilänvetoissa terveyttä ja tautteja koskevista kysymyksistä.

Paljon ehdokkaita nimitysvaaleihin

Kello viisi eilen iltapäivällä suljettiin luokut City Hallissa kaupungin virkoihin ehdokkaiksi pyrkijöille. Nimitysvaalit pidetään lokakuun 15. päivänä.

Eilen iltaan päästäessä oli ehdokkaita ilmoittautunut 63 niistä 30 virkapaikkaan joihin virkailijat valittaan.

Kullakin ehdokkaalla täytyy olla vähintään 50 henkilön nimet listallaan kannattajina tullaaneseen huomioiduksi nimitysvaaleihin. Ehdokkaiksi ilmoittautuneilla on viikko aikaa "lähemmin harkita" tilannetta ja peruuttaa hakemuksensa, jos niin haluavat.

Pormestari pyrkijöitä on seitsemän. Yleisempi valtuusmieheksi haluvia on kokonaista 24. Valtuustoon eri wardeista 24, koulukomiteaan kahdeksan.

Mrs. Mäen hautaus

Mrs. John Mäki Westminsteristä haudattiin eilen iltapäivällä Beard hautausmaasta. Pastori William Sumner siunasi ruumiin, urkurina Mrs. Carl Whitney.

Ruumin kätettiin Woodside hautausmaahan Westminsterissä. Kantaja Aarne Savola, Leonard Brake, Toivo Wilen ja Anshelm Wilen.

FHS CHORALEERS VALITSI VUODEN VIRKAILIJANSA

Fitchburgin Korkeakoulun Chora-leers-kuoron virkailijoiksi tälle kouluvuodelle valittiin seuraavat: Larry Kivimäki puheenjohtajaksi, Patricia Missin varapuheenjohtajaksi, Nancy Anderson sihteeriksi, Larry Erickson rahastonhoitajaksi. Nuottienhoitajiksi Linda Rosenberg, John Sewell, Constance Wagner ja James Rousseau. Kalustonhoitajaksi John Mags ja Arthur Chitoff.

Kuoronjohtaja ja sen toiminnan ohjaaja on koulun musiikinopettaja Edward Hanjian.

Wainö I. Pernaa syntyi täällä Fitchburgissa 1907 William ja Mary Pernaan poikana. Vuonna 1919 perhe siirtyi Ashbyn kauppalan, jossa Mr. Pernaa suoritti korkeakoulututkinnon 1923. Middleburyn (Vt.) Collegesta hän graduutui 1927. Myöhemmin hän opiskeli mm. New York ja Boston yliopistoissa ja samanaikaisesti toimi opettajana, mm. Rennselaer Politechnic instituutissa Troyssa, N.Y. Maisteriksi Mr. Pernaa vihittiin Fitchburg State Teachers Collegessa 1935.

Liike- ja teollisuuselämän aloilla Mr. Pernalla on laaja kokemus. Suomalaiset parhaiden tuntevat hänen pitkäaikaisen ja urauurtavan työnsä United Co-operative Farmersin liikkeenhoitajana täällä Fitchburgissa. Kotikylänsä Ashbyssä hän on suorittanut monia eri palveluja kauppalan virkailijana ja erinäisten komiteain jäsenenä. Hän on kuullut mm. kunnantalon puheenjohtajana, kolme vuotta veroilustautuustaan, koko ajan puheenjohtajana ja 12 vuotta kauppalansa kirjaston johtokuntaan.

Nykyisin Mr. Pernaa toimii opettajana ja apulaisjohtajana Townsendin korkeakoulussa. Kesäisin hän hoitaa suurta tyttö- ja poikaleiriä Ashbyssä.

Mr. Pernalla ja hänen puolisoillaan, entisellä "Lila" E. Mäkelällä, on kaksi tyttäriä ja yksi poika. Juhli, vanhin tyttäristä, graduutui viime kesäkuussa Lake Erie Collegesta Painesvillessä, Ohioista, ja nyt jatkaa opinnoitaan Cornell Yliopistossa. Nuorempi tytär, Janet Louise, hiljattain palasi toiseksi vuodeksi Wells Collegeen Aurorassa, N.Y. Poika William opiskelee toista vuottaan Ashbyn korkeakoulussa.

Middleboro, Mass.

Fair Havens lepakoti

On taas aika lähestyä lukijakuntaa, sillä olemme saaneet tietoja ympäri tämän laajan mantereen, jossa mainitaan innolla seuraavansa kirjoituksiimme.

Pitkien matkojen päästäkin on ollut kesävieraita. Pastori ja rouva Mykkänen Floridan Sarepta kodin johtajat, poikansa Benjamin vaimonsa Ruthin kanssa Republicista, Mich., Sarepta kodin johtajat.

Mr. ja Mrs. Lohja Niemi, monivuotisia tuttavita kotikaupungista Waukeganista, tulivat Mr. ja Mrs. Warren Peuran ja Mrs. Salen opastamana. Kii-tois ruhalahjasta jonka jätti kodin hyväksi.

Lutherlandilta tuli ryhmä pastori Rankisen ohjaamana. Pastori piti innokkaan puheen, näytti filmin "Pohjois Suomesta" ja saimme kuulla konserthin nauhalta. Pastori Heiman tuli ryhmän kanssa myös tarjottuineen. Pastori Heiman piti erittäin valaisevan puheen "Yksinäisyydestä." Connecticutista on ollut paljon vieraita. Myös pastori Manner Quincey ja Sumner Fitchburgista.

Syntymäpäiväkakkereita on ollut monia elokuussa. "Mamma" Betty Jan-son täytti 88 vuotta 12 päivänä viime kuuta ja järjestimme juhlan kaikkuneen. Ystävät ja sukulaiset otteppäkin muistivat hänen merkkipäiväänsä. Sitten 22 päivä meidän nuoriin asukas, Mrs. Fanny Alto sai yllätyksenä "strawberry shortcake" y.m. Staten Islandin ystävien kustantamana, joista kaikki saimme osallistua. Silloin myös vieraili hänellä Mrs. Esther Vanamo ja Mr. ja Mrs. Peterson West Townsendista, tuoden hedelmiä koko henkilökunnalle. Monivuotinen asukkaamme Miss Otilia Bodlund täytti 90 vuotta, jota juhlimme. Mrs. Sally Nourse täytti 94 vuotta ja lähes 80 henkilöä juhli häntä Middleborossa, neijä sukupolven ottaen osaa tämän reippaan, vielä hyvisissä voimissa olevan vanhuksen merkkipäivään.

Pastori Douglas Oilila oli heinäkuun 26 p. luonamme pitään hartaushetken. Liina y.m. tavaroita olemme sa-

Tuure Tenander syntyi täällä Fitchburgissa Martha ja John Tenanderin poikana toukokuun 20 päivänä 1916. Suoritettuaan korkeakoulututkinnon hän meni Michigan Yliopistoon, josta graduutui filosofian kandidaattina 1938. Kun hänen opiskelulinjaansa kuului journalismi, nimettiin hänet juniorivoutenaan tuon arvovaltaisen oppilaitoksen päivälehdessä Michigan Daily'n toimituskuntaan, jossa hänelle annettiin night editorin tuoli, jolta hänet korotettiin seniorivuodekseen lehden editorial directoriksi eli johtavaksi toimituskirjoitusten laatijaksi.

Yhdysvaltain armeijassa Mr. Tenander palveli vv. 1942—1946. Kuulues- saan armeijassa esikuntaan (G-2) Euroopan alueella, hän sai bronssin tähden. Hänet vapautettiin yliluutnanttina.

Vuonna 1948, jolloin hän oli Crocker Burbank paperitehtaan palveluksessa, Mr. Tenander kutsuttiin valtiovirastomme palvelukseen. Ensimmäiset puolitoista vuotta hän palveli maamme suurliiketoimissa Tukholmassa, Ruotsissa, ja seuraavat neljä ja puoli vuotta Helsingin suurliiketoimissa taloudellisten asioiden attasheena. Hän erosi valtioviraston palveluksesta viime maaliskuussa ottaakseen vastaan Crocker Burbank paperitehtaan tarjotun myyntiasioitsijan toimen.

Ennen diplomaattiseen palvelukseen menoaan Mr. Tenander kuului osuuskuntaamme United Co-operative Society'n johtokuntaan, toimien mm. presidenttinä. Kun hän palasi viime keväänä tänne kotikaupunkiinsa, hänet valittiin uudelleen osuuskuntaamme johtokuntaan.

Mr. Tenanderin ja hänen puolisonsa, entisen Louise Bullin kolme tyttäriä opiskelevat kaupunkimme kouluissa.

Worcester, Mass.

Sovittajalta

Ensi lauantai-iltona t.k. 21 päivänä pidetään raittiusseura Sovittajan huvilalla Rutlandissa "maailman suurimmat" paanatanssit, oikein isot navettahypyt. Soittaa Liljeströmin yhtye.

Jaetaan palkintoja niille, jotka ovat aiheita valitun pukeutuneet erikoisiin pukuuihin. Kelloseppä Kusti Lähde lahjoitti palkinnon tähän paanatanssin palkintokokoelmaan ja lisää palkintoja kerätään. Siis tämä navettatanssit on viimeiset tanssit mitä Sovittajan huvilalla tänä kesänä pidetään.

Tanssien yhteyteen järjestetään hyvä ravintola, hyvää kahvia tarjoillaan hyvien kotitekoisten leivosten kera. Tulkaa nyt tämän paanatanssin äärelle jokinäkin joka kunnella kykenee. — E. W. N.

Townsend, Mass.

Edustajiksi

Farmarien keskusliiton puolivuosisiko kokouksen, ensi maanantaina t.k. 23 päivänä, Townsendin lokalista valittiin 10 päivää pidettävä kokouksessa seuraavat henkilöt: Andrew Linna, Oscar Leino, Herman Aho ja varalle Ivar Aijaja. Mr. ja Mrs. Otto Hyvärinen kokouksen puolesta kauniit kiitokset kahvista ja herkkuleivoksista. Seuraava kokous on sitten 1. Salosella ensimmäinen tiistai lokakuussa. — L.

MISTA PUNAINEN MERI JA MUSTA MERI OVAT SAANEET NIMENSA?

Punainen meri ei ole punainen, sen värivihähdus on sinivihertävä ja Musta meri taas tummansininen. Tosin Punainen meri joskus voi olla paikoitellen punainen, mikä ilmiö johtuu eräistä levistä, jotka kuolleina muuttavat verenpunaisiksi. Mutta sama ilmiö on havaittavissa myös Arabian merellä ja Intian valtamerellä, jotka siis myös voisivat kantaa Punaisen meren nimeä. Tutkijat ovatkin tulleet siihen tulokseen, että Punainen meri on sanaut nimensä Eritrean asukkaista, joita sanottiin "punaiseksi kansaksi" ja jotka asuivat tämän meren rannalla.

Musta meri on taas saanut ilmeisesti nimensä meren "häilyydestä" ja muista epäilytettävistä ominaisuuksista. Siellä on usein rajuja myrskyjä ja tiheitä sumusaitia ja satamat ovat huonoja. Jo kreikkalaiset ristivät sen epäystävälliseksi mereksi ja mustahan merkitsee kuvaannollisessa mielessä pahoja ja synkkiä ominaisuuksia.

VANHA PIIPPU LÄYDETTY

Kiuruvesi — Muinaislegendöistä rikkaassa Kiuruveden pitäjässä on jälleen askettien tehty merkittävä löytö. Eräät kytömiehet löysivät Kiuruveden Luupuvudella peltoa kyntäessään luusta valmistetun piipun, jossa oli varttakin tallella jonkin verran. Piippu oli valkoisesta luusta koverrettu erittäin taidokkaasti. Löytö on arvattavasti peräisin 100 vuoden takaa, mainitun ravion ollessa silloin kaskimaana. Piipun on arveltu kuuluneen kaskenpolttaajille.

Silvana Pampanini, kurveistaan kuuluisa italialainen filmitähti, meni kaikkensa hiljaisuudessa kihloihin erään roomalaisen antiikkitavarakaup kanssa. Ystävät ihmettelivät, miksi juuri antiikkitavarakauppias kanssa. Tähän kysymykseen vastasi Silvana: "Joskus me naisetkin vanhemme ja silloin on hyvä omistaa mies, joka osaa käsitellä vanhoja esineitä."

Isäni

AUGUST SUOMEN

TÄYTTÄESSÄ VUOSIA — 75
— järjestän "open house"-tilaisuuden toivossa, että ystävät pystyvät tulla meillä ryppäämässä kupin kahvia kello 2—6 sunnuntaina tämän syyskuun 22 päivänä, jotta tästä isäni merkkipäivästä jäisi kaunis ja hauska muisto mieleen.

SAARA WAARAMAA,
Wellington Road,
Templeton, Mass.

HETI SAATAVANA Kirjoituskoneita Matkakirjoituskoneita Kalkulaattoreja Kirjanpöytäkoneita	LASKUKONEITA Käytettyjä koneita Koneita vuokrataan Toimistohuonekaluja Jäljennöskoneita
---	--

SMITH BROTHERS
306 Summer St. FI 2-7876 Fitchburg, Mass.

Ritter for Flowers 360 Main St. Fitchburg Tel. FI 5-4301

KEMIALLISTA PESUA
2 tunnin huolto, sisälle klo 10, ulos klo 5.
★ STAR CLEANERS
320 RIVER STREET Puhelin FI 2-5832.
United Co-op. Society, välittäjä.

K. E. RAUTIO — Kotien kalustaja
Oliver Furniture Co.
791—797 MAIN ST. Puh. FI 2-0223 FITCHBURG, MASS.

CHRISTIE and THOMSON OF FITCHBURG, INC.
Autotarvikkeiden ja kaikenlaisten moottorikoneiden välittäjä.
Pitkäaikaisella palveluksella olemme osoittaneemme luotettavuutemme.
Puh. FI 3-3746 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

Ralph S. Foster & Sons
REAL ESTATE — INSURANCE
37 Main St., Fitchburg, Mass.
Telephone FI 3-3794

PULLOTETTUA KAASUA
BRANDT BROS.
"Red & Leo Brandt, omistajat"
Puh. FI 3-6537 Fitchburg, Ashby, Mass. DU 6-5806.
Westminster Garage. Puh. TRemont 4-5712 Westminster, Mass.

Kalastustarvikkeita
Autojen osia — Autotarvikkeita — Radioitten korjausta
Television setit — RCA — Motorola — Zenith.
Omat ekspertit asettavat pistoriekin. Ei odotusta.
Nopea palvelu!

Victory Auto Supplies
829 Main Street Tel. FI 2-9332 Fitchburg, Mass.

Hyvin tunnetut
Meidän pankkilaitoksemme useat eri osastot ovat hyvin tunnetut palveluksestaan. Meidän avuliaisuutemme luotettavien neuvonantajien avulla on helppoa saada rahaa-asioissa on hyvin tunnettu niiden keskuudessa, jotka ovat neuvojamme pyytäneet ja saaneet. Talletukset, säästöt, luotto- ja laina-asiat ovat säännöllisiä toimiamme — meidän mielenkiintomme paikalliseen toimintaan esiintyy yhteistyön harrastuksena.
The Safety Fund of Fitchburg.